

உறுதரமெவரிகம்

உருவகமெவரிகம்

கருமகம் கருமகம் கருமகம்

ഉത്തരരാമചരിതം

അദ്ധ്യക്ഷൻ

അദ്ധ്യക്ഷൻ കണ്ണൂർ പ്രസിദ്ധീകരണ

പ്രകാശകൻ

കുളക്കുത്തറ താമരക്കുളക്കുത്തറ

ബി. വി. ബുക്കുഡി പ്രസ്

കിരവനമ്പലം.

1089

പ്രകാശകൻ: കണ്ണൂർ പ്രസിദ്ധീകരണ

തിരുവനന്തപുരം

‘മംഗളം’ വസ്തി

(പ്രസിദ്ധം.)

കുറം പതിപ്പ്; കോപ്പി 100.

1089.

സമുദ്രം.

കരവുണ്ടിതിലെങ്കിലും വിയങ്ങാൽ
പരിഭോഷം പരമോഷിതേകരാരം
പരമോഷിതേകരാരായാപിതാവിൻ
തിരുനാൾ സ്മരണയ്ക്കിതപ്പണം മര.

പ്രസ്താവന.

ഈ പുസ്തകം ഏന്റെ ഉദ്ദേശ്യപ്രകാരം ഉത്തരവാദിത്വം കാവ്യത്തിന്റെ ഒന്നാംഭാഗം മാത്രമാണ്. അത് സാഹിത്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഈ മാതിരിയൊരു പ്രസ്താവന ഏതുതരം പിരിയലിനെക്കുറിച്ചുള്ള ശ്രദ്ധയും ശ്രദ്ധയും വരുത്തുന്നതിന് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണമെന്നാണ് വെച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ ചെറിയ കൃതിയിൽ പലതരം വാക്യം, വ്യാസനും, കാളിദാസൻ മുതലായ മഹാകവികളുടെ ആശയങ്ങൾ വെച്ചാൽ അതിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതാണ്. അതിൽ ചിലതു വെറും തത്ത്വമെന്നും ചിലത് ആശയം മാത്രമെന്തെങ്കിലും ഇതും പലതരം വിശദീകരണവും ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ചേർത്താൽ ഇതിൽ ഉള്ളതുകൊണ്ട്, അവകൾ അതിൽ ഉള്ളതുകൊണ്ട് പലതരം വന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. അതിനൊക്കെയും വകയെടുത്തു. ഒരു ഗുണമെങ്കിലും ഈ പ്രസ്താവത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടുള്ളതിൽ അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഉള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെ കൃത്യമായി സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്.

നിരവതരപുരം. } ഐ. കെ. പി
 5 — 3 — 59.

ഉത്തരരാമചരിതം

മുദ്രാങ്കുരവൃം.

അനാംസത്ത്.

സത്യവ്രതൻറുവനായകൻശ്രീരാമ-
നരുഗ്രനായ മശാസൂരനെക്കൊന്നുനെ
ശ്ശായം പന്തിയെക്കൊല്ലാണ്ടുവെച്ചു-
യുക്കനായ് ദിവ്യം വിമാനമേറീദിനാൻ,
മിത്രാത്മജനം വിഭീഷണനും വായു-
വുത്രനും വാനരാക്ഷസസൈന്യവും
മുതലാൻമുന്നിലും പിന്നിലും ചേർന്നു
സന്തപ്തം രാമവൻ ചോകും മശാസൂര
പരാതിമധ്യത്തിലുള്ളവിശേഷങ്ങൾ
പന്തിക്കൊളിക്കൊടുത്തുചൊല്ലീദിനാൻ,
യന്നാകരം കാണെങ്കൾ നീ കപീശ്വര
ബലമാം സേതുക്കൊണ്ടേററം മരോഹരം,
മരയാഗ്രിയെമ്പുരിക്കുന്നുമെന്നൊകാടി-
പർവ്വതമുഖ്യംകൊക്കുന്നുനിത്യവും
ദിവ്യരത്നൈവസസ്വർണ്ണം നദീപതി
ശൃംഗീനാഥനെന്നായതിതിലല്ലാം.

ചോരക്കളാകും നിമിതം വായുവിള-
 ന്നോരോന്നിമുഖം പൂക്കുസന്തപാൽകരം
 നീരാട്ടമൊന്നായ് വിഴുങ്ങിത്തീർന്നു
 വാരിപുതംവിടും തംഗികളിഴയി. 20
 താളീനമോലമേൽ നിന്നും തെങ്ങിനും
 നീലാംബുധിക്കും നടുക്കൊത്തുവെച്ചായ്
 ചെവുത്തു ചന്ദ്രക്കലാകാഞ്ചിയെന്നപോൽ
 നീളെത്തിളയും മണൽനിഴലാണെന്നോ,
 അശ്വന്നതും മരോദ്യാപ്തമിപ്പവതം
 മത്രവന്നല്ലോ ഔൽപാണനന്തരൻ
 മുഖാംഗി നിന്നെത്തിരുന്നുകഴിഴുവാൻ
 വിദൂരം വാരിധി ചാലിക്കുന്നതും.
 അംബരത്തോളമുയർന്നു കാണുന്നൊരി
 വന്ദവയല്ലോ പൂന്തിലോരം മാലുവാൻ
 ഇല്ല നിൻ വിപ്രയോഗേ ചലിക്കുമു-
 മെയിഴിയും നീർ പൊഴിച്ചിതേറ്റംതമാ,
 നിന്നെപ്പിഴിഞ്ഞുളവം പൊറുക്കെയ്യായും
 ചെന്നപോൽ മെഴുനമാണൊരുനിൻതൂപ്പും
 തന്ദ്രികമോത്തംസമേ കണ്ടു മാർകിത്താൻ
 കണ്ണീരിൽമുക്കിയതിവ്രമമെത്തിലാം,
 വല്ലാത്തകാഷ്ടസൻ നിന്നെത്തുലാൽതയി-
 ചുളുക്കമാർദ്ദമീവല്ലികളുന്തവോ
 ചൊല്ലുവാൻ ശക്തിയില്ലാതെ മാൽപൂണിളം-
 പല്ലവക്കൈകളാൽ കാണിച്ചുതന്നതേ.

[illegible]

ഏവം മിഥിവാത്മജയോഽനന്ദോഽപ-
 രേവതോനോന്മദരൂപേഷ്ഠീരികജ്ജ്വലാ
 വാവനം വാഹനമഞ്ജു തന്ദ്രിഗ്രാമ-
 ഭൂവിനാരികജ്ജ്വലാഞ്ജിത വിദ്രുതം.
 അന്ധവജ്രമല്ലോ വസിജ്ജ്വലിത തന്ദ്ര-
 മത്പരമായ ഭരതൻമഹാമതി
 നിത്യവും രാമനാം ജ്യേഷ്ഠനേയോജ്ജ്വലക-
 ജ്ജ്വലമല്ലോ വാഹനം മെലിഞ്ഞമെരഞ്ഞോടും
 ചീരജ്ജ്വലം ജ്ജ്വലം തന്ദ്രിഗ്രാമ-
 ശ്രീരാമവൃത്താന്തമോരോന്നമൊല്ലിയും
 വാഹനമല്ലോ വാഹനം തന്ദ്രിഗ്രാമ-
 മോരോന്നം കരിച്ചീടുന്നതിൽമഹൻ
 തന്ദ്രിഗ്രാമകൻ ഭൂവിനാരികജ്ജ്വലമല്ലോ
 ജ്ജ്വലമല്ലോ തന്ദ്രിഗ്രാമകനിൽ കിരണീടും
 കപ്പലുംതീരേണമേ മമയന്നമ-
 സ്സുതന്ദ്രിഗ്രാമകം പൂജ്യമല്ലോ
 നിത്യവും സംപാതകിജ്ജ്വലമല്ലോ
 വൃത്താന്തമല്ലോ തന്ദ്രിഗ്രാമകനിൽമഹൻ.
 ജ്ജ്വലതന്ദ്രിഗ്രാമ സംപാതിൽ മയാതിയേ
 ജ്ജ്വലം മേ ദ്രുതം തീർത്തമല്ലോ മേ.
 കർമ്മസംക്ഷിപ്തം ജ്ജ്വലം പൂജ്യം ശ്രീരാമ-
 നെന്മേലമല്ലോ തന്ദ്രിഗ്രാമകനായ്ക്കേ
 എന്തൊരപം ജ്ജ്വലതന്ദ്രിഗ്രാമകനിൽമഹൻ
 തന്ദ്രിഗ്രാമകനും കർമ്മസംക്ഷിപ്തമല്ലോ

[illegible]

അന്നേരമാ യവൻതൽമുഖമാവയും
 പിന്നെപ്പറയും മൊഴികളുമൊക്കെയെ
 തന്നെയറിഞ്ഞുവന്നീടണമെന്നുപതു-
 സന്നിധിയുണ്ടും മന്നോഹരമേവനും,
 തമവരകൃപകേള മദമതിവേദന
 മൊന്നൊഴുതുമ്പുക്കുറോക്കുവിധന
 രാമചിന്താരോകചിഹ്നങ്ങൾപൂജിത-
 ഭീതമാം മന്ത്രിമാർകന്തവിൽത്തൊ
 രാമന്റെപാദുകം പൂജിച്ചുവന്നിടവെ-
 ല്ലാമഹാനിർമ്മലപുഷ്പം ധരിച്ചുവോ
 ബ്രഹ്മചാരിയുപേക്ഷസ്തകലനംകൊ-
 ണമൊഴുതും നിജസംരക്ഷണാനന്ദം
 ഗർഭഭരണമനുഷ്ഠനായൊരവ
 ന്നിൽചാത്തൊരവം അതന്നെക്കണ്ടുതേ.
 ചെന്നുസാഷ്ടാംഗം നമിച്ചിതുരണ്ടി
 പിന്നെത്തൊഴുതു പൊല്ലിടിനായിത്തര-
 ന്തൊരയോജനവും തിരുമെഴുപിക്കുന്നി-
 ത്തൊരവെഴുതെളിടുന്നിതാരാധവൻ
 കാണുന്നായുല്ലാശോകം തൃപ്തിയിനി
 വീരമെഴുതേ തെളിഞ്ഞീടുക സാസ്തൃനും.
 ദേവിമയാദം സുമിത്രാമതൻ കന്നോടും
 ദേവനാം രാമനെത്തീടും ക്ഷണമന്ദമേ,
 ഇത്ഥംപറഞ്ഞൊരുത്തനും മരുതന-
 മകൃഷ്ണമന്ദം മൊഹാസനായാൻ ക്ഷണം.

രോമംബരമോഴി രാജാശ്രമ വർഷിച്ചു
 മാമളം മുറുകെപ്പുറംനാതിനാൻ.
 ചൊല്ലുചൊല്ലാതെങ്ങോ സൗരഭ്യൻ വീരവേഷി-
 നല്ലതീർപ്പായ് ജനിച്ചൊരു ദൈവനാ 14
 കല്യാണരാശി വേദാനന്ദമന്ദിര-
 തിരുവനന്തപുരം ഭവാനന്ദമന്ദിരം സമാ,
 ജീവിച്ചിരിക്കും നരനാഥകാവ്യം
 കൈവന്നിട്ടും പരമാനന്ദസംഗമം
 ഹൃദയമോതിഴുന്ന വേഷംഗാനമൊ-
 പാവനമെന്നമേ കേൾക്കുന്നമാനസം,
 ഇമ്മമോരോന്നരചെയ്ത റീണ്ടും വായു-
 പുത്രനെയാവശംഗം നഴുകിട്ടും
 ശത്രുവെന്നോരു മോശ്വദികമൊഴി-
 മൊത്തുപോയൻ രാമനാഥനെക്കാണുവാൻ.
 മോശ്വദികയെന്നിപ്പോരെയൊരു വിൽപ്പാഴ്
 മൂലംതന്നെനരനന്ദമേ മുറവ
 പൂർവ്വദികയെ പൂർണ്ണമെന്നൊപ്പംവെയാ-
 ച്ചുവെയാതെ മോശ്വദികയെക്കണ്ടുതൻ
 അനന്ദവേഷിയെക്കണ്ടു വീണ്ടുംമേനിൽ
 വീണ്ടു സൗരഭ്യംഗം നമിച്ചാൻ മഹാശയൻ.
 നേരമയമയല്ലാം പിറകിൽ നിർത്തിക്കൊണ്ടു
 മാനവേന്ദ്രാഞ്ചിക ചെമ്പാനനന്ദനം.
 ചീരദികൾവെണ്ടു പാരമ്യമെങ്ങതി
 മോശ്വദിക ചിഹ്നമേയ്ക്കുന്ന നാത്രമൊഴി 160

ഭരണ വീണ വണങ്ങും കമാറൻ
 ശ്രീരാമനാഥ ഇകിഴക്കെ കണ്ഠാഘാ
 സാരം സൗമിത്രി മന്ദാധരനാഥം
 മേൽനീന്തിനിൽക്കുന്നവർക്കിടനാൻ.
 പാലാഴിയിൽ വന്നിട്ടും ഭരണം
 പാലാഴിയിൽ പതിച്ചാൽ വിദ്യ,
 എത്രയും പാതകിയാമടിയൻ മുഖം—
 മെത്ര മുഖങ്ങൾ സമീപിക്കുന്നവനിൽ
 ചിത്തത്തിലൊന്നും ക്ഷമിക്കുന്നതേ നാഥ
 പൂർണ്ണപരമ കർമ്മാർത്ഥം
 പാലം പിടിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കാ മന്ദിച്ചു
 ഭരണം ചെയ്യുന്ന സോമനന്തരം
 അന്തർലോക പൂർണ്ണമാണിട്ടു
 സീതാപതി ഗാഢാഗാഢം തഴുകിനാൻ.
 സതപതം സീതാപതിയിൽ വീണാഥ
 സമുത്തരം ഭരണൻ നമിക്കുവിധേ
 ഭക്തിയാൽ കാഴ്ചാലിത്തം നിന്ദിതമാണിട്ടു—
 നന്മയെക്കൊണ്ട് തളിക്കുന്നതാണിട്ടു—
 നിന്മം പരിശുദ്ധനാണിട്ടു—
 ശത്രുമാരുള്ളൊരു ജനകീപാദവും
 അന്യോന്യ പാവനമാണിട്ടു—
 യന്ത്രമാണെന്നുവെന്ന പരയാവുക.
 പിന്നെയും ഭരണം തുടർച്ചയാണിട്ടു—
 വരികപ്പോൾനിന്ദിക്കുന്നവർക്കു

പിന്നെയും പിന്നെയും മിംഗതം ചെയ്തു
 തന്മൂലി വന്നിട്ടു ധർമ്മാർത്ഥം.
 ആപത്തിലൊന്നുമേ ചെയ്യാൻ കഴിയാത്ത
 പരപിതാധിപ്താഭാവത്തിനയോഗ്യതായ്
 മലയാളത്തിനായുളളാർത്ഥം
 നൽകിയെന്നു ശത്രുക്കൾ വണങ്ങിയാൻ.
 താലതാലം പുണർനാൻ കവനാഥൻ-
 മൃഗമോം നകനാൻ ശിരസ്സിൽ ചിരം
 പെരുവായ്പുസ്സുസ്സുമാം വാക്കുകൊ-
 ണ്ണാടിയിൽ അപസിപ്പിച്ചാത്തന്നും.
 പിന്നെയും കടവെച്ചു നാളെയും.
 ചെയ്തവനിട്ടു ശത്രുക്കൾ യഥാക്രമം.
 “വായനവശാധിപൻ മാനന്തര-
 നാണിവിതെന്ന യാപത്തിൽ ഇണച്ചവൻ.
 ഉയരമെത്ര പോകിൽ മുന്നണിയിന്നെന്ന
 മാതിരികാൽ പെരുവസ്തുനാണിപ്പമാൻ.” 200
 ഇമ്മിമിത്തമെന്നും ചരമമെന്നും
 പ്രത്യേകമെന്നു കാണിച്ചാൻ കമ്മൽമൻ.
 അത്യാദരാവവമെന്നു വന്നിട്ടു
 ബലമോം കരോന്മാദമെന്നും.
 മന്ത്രിമാരും രാമചന്ദ്രപാദവീണ
 സന്മാദാദിയിലൊന്നുമൊന്നും ഇല്ലാം. 206

മണ്ഡകം.

ഉല്യാസമോദ് വൃന്തൈര്യാവതം കശമ-
 സല്യാപമവോദ് തുഭക്ന വിവശതകർത്തികന.
 വിപുലമുദമൊക്ന മനുജവരന്തജ്ഞൊദ്-
 മനുപമവിമാനമുവി ജനകസുതജ്ഞാത്തുടനീകന.
 ഭാരോന്മാദികളിലേറിപ്പുവംഗനീശി-
 ചാനീതുസേനകർത്തിന നരമുദിദമേക്ന
 പരിചൊടുനതന വരതുമനതനീകളുടെ
 പുരജചമരവനൊക്കെയെപൊടിയിരപടക്ന.
 ഐഷം മണിക്കൊളികർ മംഗ്രാ നെളിഞ്ഞുമുചി-
 തിന്നുന്നയോജ്യനയാഭ്യന്തു പടകർപരമാത്മ
 പദമറവറതിമുത്തു രമ്യപതിയെയോത്തു ചിര-
 മയികവരിതാപമെഴുമുഖിയുടെയും തനകളുത്തു.
 തുത്തംഗസേനയമുഗമെന്തിപ്പുരസ്സികളും-
 മത്സ്യസുകം ബന്ത നിറഞ്ഞു വഴികളിലുണിഞ്ഞു.
 മലർ നിര ചൊരിഞ്ഞു നരവരനമനുചരന-
 മവതിയിലിറങ്ങിയുടനമനയിൽ മെല്ലവെയണഞ്ഞു.

စစ်အေးလှုပ်ရှားမှု

[illegible]

തീമാൻ സുചിത്രം = ചിത്രീകൻ യന്ത്രം

ശ്രീമാൻ സുമുഖനെന്നുള്ളൊരു ബാലകൻ
 രാമമൊന്നുവെളുത്ത മുട്ടാക്കുതു-
 ധാമമുൾപ്പക്കണങ്ങിച്ചിതു തൽക്കണ്ഠം.
 സ്വാമിനി കാനന്ദവാസം കഴിഞ്ഞിതു
 നാമസീതാലക്ഷ്മണന്മാർ വരുന്നിതാ
 ആമയമെല്ലാകേണു വാണീടുക
 സാമോദകമെന്നവൻ ചൊല്ലും ശോഭനമേ
 യെന്നൻ കാളിൽ ഗമിച്ചുനാർത്തോളത്തി-
 ചിന്നയായ് ശൂന്യാന്തരഗായയെപ്പൊഴും
 ജന്മയോഗം കവറുത്തും മേൽക്കേകൽ ശോക
 വഹിയിൽ കൈയ്യുരുക്കി കയ്യിട്ടുമേ
 കേവലമൊഴുകിമാത്രമെന്നോരേങ്ങ
 താവത്തിലത്തിമെവുന്നൊരാൾക്കെയും
 താവുന്നഹർഷവേഗം സഹിക്കാതെ
 മൂവിൽ മോഹിച്ചു വീണീടിനാളെന്നസാ.
 മേവിമാതാവേ പൃസാദിക്കെയെന്നവ-
 സാവിധനായ് ക്ഷണ താങ്ങീടിനാൻതദാ,
 ചിന്നക്കണ്ണാമുണർത്തൽപുളകാംഗിയായ്
 മണിൻമഹാശക്തിയോരോന്നുചൊല്ലിനാർ. 40
 ഏന്തമൊരു കേളതു മോഹനീനക്കയകൻ
 ബന്ധുനാത്രകയ്ക്കൊന്നാൻ സുകൃതമോ,
 ഹന്തമോനത്രയോനാർ കൊണ്ടിട്ടുണ്ടായ
 സന്തതിയാമവനെനെസ്മരിപ്പിതേന.
 സന്തതി ചൊൽക നാനാമാമനമെല്ലൊരാ-

തമ്മയാണേ നീപറഞ്ഞതു സത്യമോ
 കല്യാണരാശി! സമന്തകമാരിനി
 ചൊല്ലിപ്പുകൾ നന്മനയാൽ സസർവ്വമോ
 സാധികവരുളിച്ചെയ്തതുകൊണ്ട്
 പൂമീസുതയും കശമദോ ചൊൽകനി
 കൈസസ്പ്രയിത്തമോരാനുജ്ഞിച്ചു
 ഹയം. ബുദ്ധാശിയിൽ മുങ്ങി വാഴംവിധയ
 കൈതുകാനനമെപ്പോഴും സുകിഞ്ചുകി
 മോദമവിടെയുവന്നാർ സമിതയും
 “തമിരമുദയ ജയിക്കനീവെകാരി-
 രാമനാം പുത്രനെക്കണ്ടിപ്പോഴേ
 നമതാതൻ നമുക്കേതൃപ്പനം സാസ്തൃത-
 മായംതീൻ നാകന്തിൽ മോദിക്കയാം.”
 എന്നിവണ്ണം പലതും സമിതാഭേവി
 വന്നതുകൈസസ്പ്രയോടു ചൊല്ലിനിന്നാർ
 കണ്ണിവാതനവയംപൊഴിയുംമാറു
 നന്മനയാൽമേൽമേൽമേൽമേൽനിന്നാർ.
 താഴ്ന്നാർ ജനനീമർത്തമൊന്നൊന്നാർ
 മിശ്രകാമതിവെനോരതവതല്ലമേ.
 തേതു പൂണാശം വേലിച്ചതു കാരണം
 മരൊരാമതാഴെയൊരമ്മമൊന്നൊന്നാർ
 പരവൃത്തംപോയ വളുളികളെപ്പോലെ
 യന്തമെകമാറു കണ്ടാൽ കരമൊന്നം.
 സകലം ചെന്നാഥ മന്ത്രവാദാശിതക

89

മകനിബാഷ്ടാകവം വീണാരുദനൻ.
 സന്താപമോദാശ്ചമുന്നമാരായ് ദേഹ-
 ബന്ധമെല്ലാം മറന്നസ്ഥമാരായ് ഹോ
 അന്തരാ ഗൽഗദം പൂണ്ടുപൂണ്ടമ്മമാർ
 സ്മരിച്ചു നിൽക്കുന്ന കണ്ടാൻ രാമ്യരുമൻ.
 ആശ്വാസമനുഭവിക്കുവാനുണ്ടാം മറ്റു
 വിശ്വപീഠൻ മന്ദമന്ദമോരീടിനാൻ.
 അമ്മേ! ബഹുദാലമായ് തവപാദങ്ങൾ
 വന്ദിച്ചു സന്തോഷമേറുകൊണ്ടീടുവാൻ
 പുണ്യമില്ലാത്തതികാഗ്രന്ധനായിട്ടിങ്ങനാ-
 നെന്നപരാധങ്ങൾ നീ കുറ്റമിങ്ങണമേ. 80
 ഐയ്യചെയ്യാം ജനകാർത്തുയാൻ കാണുന്ന
 സന്തതം വാഴേണ്ടിവന്നിതു മേ ചിരം
 വൻദുഃഖമെടുവെച്ചും വന്നതുകവേ
 ഹന്ത മേ തീർന്ന നിൻകാമണ്ഡുവൈഭവാൽ.
 ദുർന്നയൻ രാവണൻ വണങ്ങുന്ന വന്ദിച്ചു
 തനപിവൈഭവമിയെക്കൊണ്ടുപോയിട്ടിനാൻ
 നിന്നനുഭവമുഖംതന്നെ വക്രയിൽ
 ചെന്നവനനുക്കൊന്നു സ്വീകയെ വീണ്ടുഞാൻ.
 വന്നേൻ സമയം കഴിഞ്ഞിതാ സാഗ്രതം
 തിന്നഭിജുവാനമ്മേ പ്രസീദമേ.
 ഐന്ദിവണ്ണം രാമുതാമരോതും വിധൗ
 വന്നിതുബോധം ജനനിമാർക്കുണ്ടസാ.
 തന്നായ് വരിക മേരവെന്തരുച്ചമ

മിന്നത്തായാകെയും കാണാതെ നിത്യവും
 മേൽനോട്ടം നോക്കിപ്പിടിച്ചുപോയി-
 ജന്മകർമ്മത്തെപ്പറ്റും വെറുത്തും പരം
 ഉന്നതമായ കാവൽ പുഴുപാകാശി-
 യെന്നവണ്ണം പെരിച്ചുള്ള വെണ്മ സദാ
 അയ്യപ്പ ഭവനം നശിപ്പിച്ചിടേണമേ
 മായാപാത മേഖലയെന്നിരുന്നാനിയും
 മേഖലപാപംചെയ്തപോയതിനുള്ളൊരു
 നാമകംചിന്തിച്ചുപാരന്നടുപ്പിയും
 കേന്ദ്രചിത്രത്തെക്കൊണ്ടിരുന്നൊരുതുംകൊണ്ടു
 വിനയസുതായശ്ശയാകൾക്കും ഇനിയും
 തന്നെ വാണീടും അന്നുതന്നെവിന-
 ചിത്തമേകുന്നകുഴപ്പമേവമേവം.
 കേന്ദ്രമേകും തൻ പരമനീകേ വീണമ
 സന്ധ്യം സാക്ഷാദഗമയ് തരിച്ചിടിയർ
 മകൾകളും കരയുന്ന മാതാവിനെ-
 യിത്തം നോക്കിപ്പിടിച്ചാൻ മേൽനോട്ടം
 വെണ്മനാം അന്തരിമേകും സൂക്ഷിപ്പതിൻ
 മേൽനോട്ടം തൻ സത്യപൂർത്തിയാക്കിയോൾ
 വിണ്ണിൽ വാഴുന്നിതിപ്പോളുന്നചിന്തിക്കി-
 ലമേൽ മേൽനോട്ടം സൽകർമ്മമേവം.
 എന്തെന്നാലല്ലവീണ്ടും മാത്രവേണ്ടും
 വെരിച്ചുയിന്നാൻ മഹാമതിരാഹുവൻ.
 മിന്നത്തായ്ക്കിട്ടു വീണൊരുതെളിഞ്ഞുവൻ

120

140

തന്നായ്ക്കിടകുന്നു ചൊന്നാർക്കു ജനനിയും.
 പിന്നെയുദോരോന്നുരച്ചു മോക്കാവിനെ
 മരം സമാശ്വസിപ്പിച്ചുക്കൊരുകൾ
 നന്ദിച്ചുതൻ വസിയ്ക്കാതികം പ്രാപിച്ചു
 ഭണ്ഡപാതം നമിച്ചിടീനാർ തൽക്കണ്ഠം.
 ആശിസ്സു ഭക്തവൃന്ദമുൾക്കൊണ്ടുസ്തു-
 ത്വംഭരോത്തമന്മാരെയാ ചാർച്ചനാദരാൽ
 അച്ഛപാദ്യാദി നൽകിപ്പൂജമാനിതു
 സൽകരിച്ചാതു ചോദിച്ചാനന്ദമയം.
 ജാനകിയും ഗുരുപത്നിതന്നുനീക്ക
 മാനസക്കേന്ദ്രം പ്രവേശിച്ചു കൂപ്പിനാർ.
 അന്നേരമോ മുനിപത്നീതൻ സന്നിധൗ
 തന്നനമസ്കരിച്ചു മുക്തിദാതേവിയെ
 രമ്യമോ പൂക്കളെയുലിഞ്ഞുസ്ഥി മാത്രമായ്
 ഗണ്ഡമുളളാളിയെക്കും വിളക്കെക്കൂയും
 ഭീനയാതൃണ്ഡനാഹീനാംഗിയായേകം
 വേണിയും പരം മുഹൂർത്തം വസ്ത്രമുള-
 ളുകൊ നാളായതിവേലാകമ്പ്രതമന്നു
 നേരെ തെളിയിച്ചിട്ടന്ന ചിഹ്നമുളളം
 കാണും ജനങ്ങളെല്ലാം കരയുംമാറു
 മൃഗമാമാനനപതമവും പൂണമോ
 വാദിത്തമുണ്ണോരിളംവല്ലി പോലതി-
 ശോചനീയസ്ഥിതിയിൽ സ്തീത കണ്ടുമേ.
 സ്തീതയാമാർച്ചയെഴുന്നള്ളിടുന്നതു

കോലാംബുരയെ മുഴക്കമാറു കണ്ടുൻ
 ആദരവർഷസംഭ്രാന്തയായു മിള
 പാലാണിടക വന്നു കമ്പിളിച്ചുപ്പിന്മാർ.
 സന്ദേശങ്ങൾക്കൊത്തുവന്നിയെനി ക്ഷണം
 ചിന്താമധീനയായ് നിന്ന സീതയെ
 അന്തരാനന്ദം വരുമാറണമിതി
 സ്വപ്നനന്ദം മെഴുതുമോളിച്ചിത്തനാവും.
 പാവനരീതി നിനക്കു ചെന്നുളളൊരി-
 ത്താവകയാതാവിനെക്കണ്ടുകൊടുംകുടാ-
 ദേവനാം താമനിൽ ജ്ഞയാമിപ്പിതി-
 ദേവതയെപ്പാർത്തുഹരിച്ചീട്ടു നീ
 ഇത്തരം സാക്ഷാത്കണ്ഡത്തിനാൽ ചൊൽകെ
 ഹൃത്തം തിങ്ങി നിറഞ്ഞ ഹൃത്തത്താളം
 ഉത്തമയാകട്ടെ സ്വാധീനയെ വൈഭവഹി
 മിത്തേന വന്ദിച്ചു മാനിച്ചു പുൽകിനാർ. 140
 പിന്നെപ്പുറത്തും കനിഞ്ഞുപറഞ്ഞവർ
 നന്ദിച്ചുകൊണ്ടുപി രാഘവവർത്തനയാ
 അന്തർവൃതം പുക്കുനേരമെടുത്തായ
 സന്ദേശാർപ്പണം പരയാവകല്ലു മേ
 രാഘവന്മാരുമൊളിതൃവംശാചാര്യ-
 നാകമാമാമുനിയൊന്നിച്ചുനന്ദം
 മോക്ഷകരനൊത്തമെന്മാർ സുഗന്ധിയിൽ
 പുകംവിധം ചെന്നിതാസ്ഥാനമണ്ഡപേ
 വിശ്വവിപ്ലാതനാം താതൻ വസിപ്പോക

ശാശ്വതധർമ്മാസനം പാശ്ചാത്യ രാഷ്ട്രവൻ
 അഗ്നികുന്ദാകലനാജ്ഞാജീവനം
 സർവ്വവസ്തുനമൊക്കെക്കീഴിനിന്നാൻ.
 സർവ്വതരമായ വാനരരാജ്യം
 മുഖ്യതം മന്ത്രിമാരും മന്ത്രിപ്രദപരും
 ചെൽക്കൊണ്ടു പെരന്തം സാമന്തപ്രഭു-
 മൊക്കെയു വന്നു നിറഞ്ഞു സഭാനാമ
 മേൽമേൽമേൽ രാജാക്കന്മാരും
 മന്ത്രിമാരും യാചിച്ചിരുന്നു ചൊല്ലിനാൻ
 ശ്രീരാമപാദകന്തിൻകീഴിയില്ലാത്ത
 നീരേഴു വണ്ണരും കാഞ്ഞാരി ഭൂതരും
 ശ്രീരാമദൈവന്റെ പാദാംബുജങ്ങളി-
 ലാരാവിതാ സമർപ്പിക്കുന്നു സാജ്ഞതം.
 ഇതരം പരത്തു സാജ്ഞാഗം സമസ്തരി-
 ച്ചുത്തമന്ത്രിവസ്തുക്കളെക്കൊണ്ടു
 ചിന്തയെക്കൊണ്ടാർപ്പാദകം രാവണ-
 ശത്രുവിൻ ഉപ്പുതേ ചേർത്തു നിന്നീടിനാൻ.
 അന്നേരമല്ല വാഴുന്നവരാകവേ
 കണ്ണീരിൽ മുക്കിയൊന്നായ് തൊഴുതീടിനാൻ
 നന്നു നന്നെത്രയുമൽമുതൽമുത-
 കെന്ന ചോരയെക്കാൽ മുഴങ്ങീ സഭാനാമം

300

210

ഒന്നാംകുറുപ്പ്

ചിന്തയെക്കൽസ്ഥ കലമാന്ത്യാജിഷ്ടകമഹ-
 സന്നാഥയോരണി തുടങ്ങി, കൊടികളിടതിങ്ങി,

കുടതുകൾ വെള്ളി, പടകളൊട്ടുമെലിഖന്ദപ-
 പദലികൾ വന്ദനപട്ടപദമഹതി ദിശിദിശിമുതലി.
 ചുണ്ടാംബു സർവ്വപി ചെന്നാനയിച്ചുകവി-
 പ്പനും കടലുകളിൽ നിരഞ്ചി, കസുമനിരചാഞ്ചി,
 ശുഭസമയമെഞ്ചി, വിധിതനയമുഖമുനികൾ
 വിധിവഴിയുൾ മഹിതവിധി സകലമന്യാദനമെഞ്ചി.

ജഗദാഭിമുഖമെന്മകളുപീർത്തവി
 ചോകാങ്കിതാമൃതപഥം നമുപതി സാരം
 മന്ദവിയനുനയം സ്തീതമുദമന്ദമുനി-
 നാഥനതികളുകൾമുദ ചെല്ലിതരിയുകമുദാരം.
 ചാൽകിരീടമേ രാജനന്ദമെന്മി മൃഗ-
 രാജാസന്താപരിയിരുന്നു, സമാജനമെന്മെന്മ,
 സചിവരണിയിരുന്നു, മേന്മിപതനമെന്മ യുവ-
 ഹൃതിയെന്മിരാജനമെ പടകളിൽ തമിച്ചുമനിരുന്നു. 226

മനഃസൗഹൃദം

[illegible]

സമ്മതമാൻ പെരുകുവെച്ചതുമോതും
 മനസ്സാമമൊത്തമൊപരവസ്തുതാമു.
 മനസ്സായിട്ടെഴുതെത്തിനാൻ തുടർച്ചപരൻ,
 അന്നകം സെന്തയ്ക്കിന്തിന്നതെന്തെ പെരുക-
 കന്താമൊല്ലാം മറ്റു പൂമുഴുതുകീഴിനാർ.
 സുന്ദരിമാരും സന്ദർശനം സന്തോഷം
 വന്നുവെന്ന് വാതായത പെരുകിതും തിന്നീ തുടരാം.
 കൂടെ ചികുന്ന് മെയ്യു വേദാന്തം കേട്ടൊരു നാരി
 കൂടെയും കാണി വന്നു തിന്നിതു ചിത്രംപോലെ.
 അന്നനകമൊക്കെപ്പിടിച്ചെടുത്തു കേൾക്കിയെ-
 കെട്ടുന്നതെഴുത്തുംകൊണ്ടുവന്നു നിന്നാർ ചിലർ.
 സംസാരമുറപ്പാക്ക പൊയ്ക്കൊണ്ടുവന്നു തന്റെ
 ഉറപ്പുകൾ പിടിച്ചുതരിയൊന്നു വിളിച്ചുതന്നുവോ
 അന്നകം മനമൊല്ലാം കേൾക്കിയും തന്നെതും
 പൂർത്തമായി പെരുകിക്കൊണ്ടുവന്നുതന്നെതീർന്നാർ.
 ഇത്തരമൊക്കെവിധമെന്നതു തിറക്കൊരു
 മുമ്പാംഗിതാതം പെരുകുകന്താമുതന്നെയും
 ഉത്തരമാമലിതി രാമകീർത്തനം പാട്ടുതന്നു
 ഇത്തരം കളിപ്പൊരുത്തമേ കേൾക്കാവെന്നു. 40
 രാമഭവനം സുമിത്രാരുടെ പീഠിപ്പുറ
 ചാമരങ്ങൾക്കു ചാമരപ്രിയകാവിവസിതം
 കോമളമന്ദരമാസപ്രഭയാൽ വളർത്തിക്കൊ-
 ന്താമൊക്കെമാരെഴുന്നെത്തിനാൻ മന്ദം മന്ദം.
 പട്ടണപ്രകാശിതം കഴിഞ്ഞാക്കിതിശ്ചരൻ

മുഴുനായ് ബഹുവിധം ഭാവവും ചെത്താലാൽ
 മിത്രമേഖലിനും നരപരമർക്കും സമാനമു-
 ള്ളത്രയും നൽകിത്തരാനിരുന്നകും വുകാൻ.
 അന്നേരം മുതൽ മന്നിലാകവേ സുട്ടുചിതൻ
 ചിഹ്നങ്ങൾ കാണാത്തു മേൽക്കേരവാരോവിധം
 മേന്നാർമേന്നാം മാമചന്ദ്രൻതന്നെയുണ്ടി-
 ലൊന്നാകെ പ്രകൃതികളേറ്റവും രണ്ടിച്ചുതേ
 ധാർമികന്മാരിലാഗ്രസൗന്ദര്യം രാജ്യത്തുതൻ
 കല്പനാപഥൻ മഹാനാജനാസ്ഥാനീഭവേ
 നിമിഷമാകാത്തു മുതിരാർ പലതേ-
 സ്സന്ദർശിതന്നെക്കണ്ടു തന്മിപ്പംനൈതിനിനാർ.
 സൽകൃതന്മാരായവകൊത്തു രാജേന്ദ്രനോരോ
 സൽകഥയുചെയ്തുകൊണ്ടു സോദരന്മാരും
 സുഗ്രീവമതൽസുതപെകുമസ്ത്യാദികളോടും
 പൃഥ്വീശങ്കരും ചേർന്നു വസിച്ചാൻ പലദിനം.
 ശത്രുവാതിരുന്നോര രാവണൻതന്റെ ഓര-
 വ്വതരവും വീഴ്ചാഭിയുമാക്കവേ രാമനാഥൻ
 കെട്ടെഴും സ്വപെരന്തസ്സചകമെന്നാകിവു-
 മത്തുതമാമാഗസ്ത്യാദികൾ ചൊല്ലിക്കേളാൻ
 പിന്നെയുമുതീന്ദ്രന്മാരെഴുന്നള്ളിയ ശേഷം
 മേന്നവൻ വിദേഹാധിരാഥനെ വരിച്ചുതൻ
 മന്ദമാഭയവും പരഞ്ഞീടിനാൻ വിദഭാ മഹാൻ-
 തന്നതഗ്രഹമല്ലോ അങ്ങർക്കൊത്തും സഭാ
 നിന്തിരുവുള്ളമേറ്റം അങ്ങിളിമുണ്ടാകയാൻ

സന്താപമെല്ലാം തീർന്നു വന്നിതു സുരാനുരൂപം.
 മണിമിത്തമായനുഷ്ഠാനങ്ങൾ മുടക്കുന്ന-
 തിന്നിയും കൂട്ടുന്നതു കഷ്ടമായതുമെല്ലാം
 എന്നതു മുഖം ഗ്രഹസ്ഥവൃതാചാരണത്തി-
 നിന്നേതും തന്മിശ്ചേതനുള്ളതും മഹാമതേ.
 സ്വപ്നാനുരൂപമായൊഴുകുതെ നിന്നിതുവടി-
 കയന്നിട്ടു പോതും കൈസന്ധ്യവുമുൾക്കൊണ്ടും.
 രാമവർദ്ധനുമുൾക്കൊണ്ടും കേരളസന്ധ്യയെന്നും-
 യാഗമതപരമനാമം കൈമിമൻ ചൊല്ലിയിന്നാൻ
 ഇതിലാകവംശമൊഴിഞ്ഞു സന്ധ്യയെന്നുവരിതമ-
 മുതലായവസ്തു കാൽ കേൾക്കുമെ പരാപരേ 80
 ഇത്തരം പരമേശ്വരപൂജനേതനായ് രാമ
 സന്തമൻതന്നെയനുഗ്രഹിച്ചാൻ മിഥിലേശൻ
 പിന്നെ തന്മിനിന്നൊഴിയാശ്ചസിപ്പിച്ചും പീഠം
 മന്നവനോടുയാത്രചൊല്ലിയും പുറപ്പെട്ടാൻ
 രാമവർദ്ധനുമൊഴിഞ്ഞൊന്നോത്തൊന്നു കൃതാർത്ഥനായ്
 രാമവർദ്ധനുമെന്നും സ്വപ്നം പ്രാപിച്ചുതൻ
 രാമകുമാരമിന്നൊരു പുത്രീമാർക്കുവീടുവാൻ
 സാക്ഷാത്തുപദർശിച്ചെടുത്താൻ ബഹുധനം.
 രാമവർദ്ധനും മറ്റു പൂജാരികളെയെല്ലാം
 സാക്ഷാൽ കാലിച്ചുയച്ചിടിയോത്തനതും
 മിത്രവർദ്ധനും മിത്രാത്മജനെയ്യെന്നൊക്കെ-
 ണിത്തരമെളിയിച്ചുയീർന്നൊന്നൊരുമിതം
 സന്തതേ സെച്ചു മിത്രനന്ദന സഖേ പവാൻ

രക്തപ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടി വാണീടണം
 അന്നു സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടൊരു വൃത്താന്തം-
 ഒളിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നവരിൽനിന്നു വന്നു
 ശത്രുക്കളെയും രാജ്യത്തെയും മന്ത്രി-
 സന്തതംകാത്തു കാത്തു വാർക നീ വഴിപോലെ,
 ഉത്തമോത്തമനാകമംഗമന്തന്നെപ്പരം
 ചിത്തമോദനേ നോക്കി കയ്യിച്ചീടണം വേദൻ. 100
 മാനുഷമായ വീരന്തന്നെയുമുളവേരും
 ചേതസ്സും പരിപാലിച്ചീടണം സഭാ.
 ജാബ്ബാൻ മുതലായ മാനുഷന്മാരെയും
 സമോദകരകാത്തുകാത്തും യഥാസ്ഥം,
 ഉന്നമനിയെ മൽകാർമ്മമോയവോ നിജ-
 പ്രാണനേപ്പാലും കളയുന്നതിന്നു വീരന്മാരെ
 മാന്യീകണം വഴിപോലെയാക്കേണ്ടതും
 മാനസേ സുഖഭക്തിനിധിയാക്കേണ്ടതും.
 മാനവശ്രേഷ്ഠൻ വീണ്ടുമിത്തരമർത്ഥം
 വാനരകവേദനേപ്പാൽകിനാൻ വോഷ്ടാകലം.
 മാനുഷരും രാജനായകലാംബുജേ
 പീഠസാജ്യാംഗം നമിച്ചീടിനാൻ സഗന്ധം.
 ചിത്തം കാലേനും മഹാത്മാവായ വിഷ്ണുനന്ദ-
 തന്നുടെ കയ്യും പിടിച്ചാക്കാൻ ചൊല്ലീടിനാൻ,
 നിർമ്മലമതേ ധർമ്മജ്ഞാതമ വോതളു
 ധർമ്മാസ്ഥാനങ്ങൾക്കു സമകം നൽകീടുണൻ.
 ഞ്ഞാവാകിയ വിത്തനാഥനെയെങ്കിലും

ചേതസ്സു പോകാതെതും മറ്റു യിൻസദാചാരം
 ലോകത്തിലെല്ലാം ചേർന്നു ലഭിച്ചിൽ ചിതം വാടുക
 പാകശാസ്ത്രധർമ്മമാലയേ വാഴുംപോലെ,
 129
 ഏതൊക്കെയുംകൊണ്ടുതന്നെയും ഭിന്നംകോറും
 മോന്നുകയാൽ സ്മരിക്കണമേ മറ്റാ ചെന്നെൻ,
 ഇങ്ങനും പരമജ്വലൻ നിൽക്കുന്നതേതും വായും
 പുത്രൻ വന്നവനീശൻതൻപക്ഷേ വീണീടിനാൻ,
 ഗർഭം പൂണ്ടു കാക്കൽ കിടക്കുമ്പോൾതന്നെ
 മുങ്ങി വീണു നാമധാരാപ്രവാഹം തടാ.
 മോദപ്രഭാവം പാസും വാമനമേതന്നെപ്പി-
 ച്ചാകാമുതന്നെൻ പൂർത്തിയാക്കുന്നതും
 ചാരുവാകാശം ശാസ്ത്രമുതലായതെല്ലാത്തിൽനി-
 ന്നാലി കാമ്യവൻ ഹരമേതാളേ ചേർന്നീടിനാൻ,
 ശരണത്തിങ്കളൊക്കെ താൻകാണുന്നതൊക്കെയും
 ചാരുതയെല്ലാം വിട്ടുപോയെന്നുപോലെ
 ഹാരതീതവൈകാരികാണെന്നുതന്നും
 പാതം ചോദിച്ചു മാതൃതാമരമെഴുത്തുപാതം
 വന്നിട്ടു കയ്യുംകൂടി നിന്നീടുമവനോടു
 മന്നപേശം പാൻ പിന്നെയുള്ളിട്ടെല്ലാമിടം
 സന്തതം ജഗൽപ്രാണതന്ത്രം വാഗ്ദെവി-
 കുന്നെന്നു ചെല്ലോരുപകാരങ്ങളോരോന്നിനും
 പൂണ്ണാംബുദാശ കവിവിത ഉത്പാണങ്ങളെ-
 തന്നെ ഞാൻ തൽക്കീടിച്ചുമേൽക്കേ മക്കി വരാ.
 130
 നിന്നപകാരമെന്നുമെന്നിൽതാനിരുന്നല്ല

ബീജ്ജമാകവാൻ മക സംഗതി വന്നീണം,
 പ്രകൃത്യാകാതെ ചെല്ലാമോനാർത്തിട്ടും നന്മാപ-
 ണത്തന്നാകാമം പാത്രുകൊണ്ടല്ലോ വന്നിപ്പിച്ചും
 മിത്രമേ മോനാപത്തത്തുകയെന്നുള്ളതു
 ചിത്തത്തിലോർത്തോടും പൊറുക്കാവതല്ല മേ.
 ദീനയാർക്കുവരുപകാരങ്ങൾചെയ്തുകൊണ്ടു
 ക്ഷോണിയിൽ തീണാൻ വാണീടുക നീ മറ്റൊരുകര.
 കാരുണ്യവായ്പും പൊഴിഞ്ഞിങ്ങിനെയൊന്നും തുട-
 വീരനെയൊഴുതാഞ്ഞുനേയനു മണൽച്ചാൽ.
 താമ നിൻ ചരിതങ്ങളുള്ള കാലത്തൊളം തോ-
 നാലൊരു കേഴു മോരിച്ചു വാണീണം
 ആയതിന്നുഗ്രഹിച്ചീടുക വിരോ സീതാ
 തായക! മറ്റൊന്നിപ്പിരിയുന്നതിന്നിഹിതം.
 ഏവമേമറ്റൊരാൾക്കും ചൊല്ലീടുന്നതെന്നും
 മേവതം നന്നു നന്നെന്നുചുരുക്കിപ്പാർത്തിനാൻ
 മാനവേന്ദനപ്പിരിയുന്നതു ചിന്തിച്ചുശൽ
 മാനസം തിരുടി മുഖം വാഴിയങ്ങനത്തം
 വാഗ്ദാനിശാചരവൃന്ദങ്ങളല്ലാമതി-
 ദീനതാഴ് ശിരസ്സുകലണമി കൂപ്പിടിതാർ
 മുന്നോർമണനും കാരുണ്യംതൊക്കും പൊഴിച്ചുകൊ-
 ണത്തന്നമേ മറ്റൊരാൾക്കുവെല്ലാതെയും
 തന്നിച്ചു കടംകുറിച്ചു പൂർത്തിയാക്കീടിനാ-
 യൊന്നിച്ചു സാഷ്ടാംഗമായി നമിച്ചാരുവർകളും.

ണ്ഡകം.

സീതാവിഹീതഗുണയാമാ നയാഃസ്വനിധി
 മാമാവതീശനമ പേരൂർ കരുണയൊഴി പാറൂർ
 വിരളകർം കൊടുത്തു ഹരിതവചനമന്തനയൊ-
 ഭതിസരസമഞ്ജിയവർഹി പെരുകമെടുത്തു കൊടുത്തു
 ശ്രാന്തക്കളൊത്തു ഹരിനാഥാശങ്കരവപസി-
 വാന്താശങ്കാർച്ചയശേഷം പുനരന്തിവിശേഷം
 ഹൃതനിഖിലദായം സൽകൃതികർം ചെയ്തു നിജ-
 സപ്തവരചിഹ്നമണിയിച്ചുനെയ്യു ശുഭരോധം,
 കണ്ഠീയ വാണവരമണ്ണാജാമാചനനെ
 വന്ദിച്ചു തെല്ലിട നമിച്ചു, മഹേശ്വരനി തിരിച്ചു,
 പഥി പഥി നമിച്ചു, തന്മണ്ണിലൊരഞ്ജനവു-
 മണിയെയയലോമുഖമൊരുമിനെ ചിരം പരിതപിച്ചു.
 നിശ്ചാസവേഗമൊഴി വിശ്വാചിനാമന്തര-
 ത്വാശ്വാസവരക്കകർം നിനച്ചു, മനമതു പിടിച്ചു,
 വിവശതകർം വാച്ചു മേഘഗതി വിട്ട ബഹു-
 ദേഹികർംകണക്കു തിരുവേഗമതിലേക്കുചവിച്ചു. 187

നാലാംസഹ.

വാതനീശാചന്ദ്രവതാകെയല്ലാം
മറിച്ചു പറഞ്ഞുച്ചീടിനാനന്ദനും
മാനവേശ്വരൻ നിജസാക്ഷരമാക്കി
കോണിയെക്കൊണ്ടുകൊണ്ടു സസുഖം വാണീടിനാൻ.
കാമരാജേന്ദ്രൻ രാജ്യം കെട്ടിച്ചു വാഴുകാലം
മാമയമകനീതു ജീവിക്കുകൊല്ലാം ദൃതം
ജീവിയും ഭാരതത്തിൽ പീതകൊണ്ടെന്നപോലെ
സീമയില്ലാതെ വളർന്നിട്ടിതു ഫലോദയം.
മാതൃസമ്പന്നനെന്നു ചിന്തിച്ചിരുന്നപോലെ
മാതൃതന്താനും സദാ സുഖമായ് വീഴീടിനാൻ.
സുന്ദരം പുത്രസ്തേജോമോഹിതൻകകുവഴി-
ക്കാലാവേകിനാൻ വർഷതായുവും വഴിപോലെ.
ചോരയാണെന്നു വാങ്ങുപോലുമേ കേൾപ്പാനില്ല
നാദികാർഷ്വര പാതിവ്രത്യംഗവും തദാ.
വൈശ്വമിത്ര തമ്മിയാർക്കെന്നാകേരുന്ന-
മീതികളില്ല ബാലമൃത്യുവുചിശ്ലേഷമേ.
ഭക്തനേതരോപദേശമൊക്കെയു നന്ദനംചര-
വക്രവൈകിയാം മിത്രവംശ്യന്റെ മേധാമയ
തൽക്കണം നശിച്ചിതു സൽഗുണം നവപരം
സിദ്ധിച്ചുപോലെ മേന്മയ്ക്ക് വളർന്നു കടന്നു.

ഉത്തരന്മാരായുള്ള സോമനൊത്ത വാഴം
 പൂമീപാലകനായ രാമചന്ദ്രനേരേ
 ശക്തികൾ മുന്നിന്നൊട്ടം ചേർന്നൊരു നയം സാക്ഷാൽ
 മുൻനിന്നൊരുതൊണന്നോർത്തിരുങ്ങുവാൻ.
 ഉൽക്കടമാകും പ്രതാപപാർജ്വത്യംകൊണ്ടുവേറെ-
 മഗ്നശീഖാഭികൊണ്ടുമാനമുപംശാധിപൻ
 ഉഗ്രസന്തപചരണനവുണ്ണമാം കടൽപോലെ
 യന്ത്രണം മീകൊന്നൊരു സകലകം.
 നെവനെന്നപോലെ ധർമ്മിഷ്ഠനായിരണം.
 നെവനെന്നപോലെ വിജ്ഞാനമുണ്ടാകേണം
 ഏതെന്നവമല്ലാത്തമാരംസിപ്പീടനൊഴും
 മന്നവനായിത്തീർന്നു മൃഗാന്തരവെക്കുമേ.
 നിന്ദ്യാനുസ്മരവാത്സല്യാഭികൾകൊണ്ടും പരം
 സമൃദ്ധം സമാപ്തത്തിൽ നയിക്കുന്നതുകൊണ്ടും
 ഉദ്യോഗപരിയാന രാമചന്ദ്രനേരേ-
 സ്സർവ്വം ജഗൽപിതാവെന്നതാനോർത്തിരുൻ.
 ഇപ്പൊഴായതു ജാൻ കാൻ പ്രപത്തിക്കെന്നൊരവും
 ഹൃദയായ് പ്രഭകളിലേവയമോർത്തിടുന്നാൻ.
 പുഷ്പനാം ചന്ദ്രനാവത്വത്തിലെന്നപോലെ
 ശിഷ്ടനാം സുപ്രഭാതമേദിപ്പെല്ലാതാളിപ്പും.
 നിത്യവും ധർമ്മസന്ദേ വാണകൊണ്ടവനിശ-
 രണമന്മാരമാത്രമാരുമായിച്ചിറും
 ഇത്തരം മോക്ഷകാർഷ്ട്യമൊക്കെയു വീക്ഷിച്ചു

പൃഥ്വിതന്ദിനിയൊത്തു സുഖഭായ് രമിച്ചുതേ.
 ജാനകിതാനം മോദുവർത്തുളിനംതോറും
 മാനിച്ചു ഭക്ത്യാ കൃഷ്ണീശ്വര്യനീച്ചനന്തരം
 താനാരത്നാലംകൃതജ്ഞനഭരണഭരണണി-
 ജ്ഞാനന്തഗാത്രി ദിവ്യചന്ദനം ചാർത്തിക്കൊണ്ടും
 കണ്ഡകികളെവെല്ലും കഞ്ചിതപ്പുഞ്ചായവി-
 ലഞ്ചിതപുഷ്പമാലാസഞ്ചയം ചൂടിക്കൊണ്ടും
 പഞ്ചവാണന്റെ നെഞ്ചുമെങ്കിലും വിവാസജ-
 ലഞ്ചാതെ ചിത്തുംമാറു സഞ്ചാരമാർഗ്ഗംകൊണ്ടും
 ചഞ്ചലാമുകുന്ദലം ചഞ്ചളീകാളീശ്വരി
 തഞ്ചിടും ഭുവാജ്ഞിൽ 'വൃന്ദാരി' തുകിക്കൊണ്ടും
 കാഞ്ചനമയമായ കാഞ്ചിതനൊളികൊണ്ടു
 പൂഞ്ചേലയെഴും ഭംഗി കിഞ്ചന കൂടിക്കൊണ്ടും
 രാമനൊഴൊത്തു രമിച്ചീടുവാൻകണ്ഠയാൽ
 കാമരൂപത്തെപ്പുഞ്ച രാജപക്ഷിയെപ്പോലെ
 താമസനീയെഴു ഗമിച്ചീടിനാർ സുരഭോക-
 താമപാശപഞ്ചിൽ ശചീദേവി ചെന്നീടുംവിധം

00

സങ്കടകാലങ്ങളിലെന്നനു ഹൃദയതരേ
 സങ്കളിച്ചുള്ളുപോലെ രമിക്കുമവർക്കുവേദാ
 ജ്ഞമെന്നിയെ വന്ദവാസദുഃഖങ്ങളെല്ലാം
 ചിത്തയിൽ തേരിപ്പരും സുഖമൗര്യതീർത്ഥ തുലാം.
 ജ്ഞാനചരിത്രയാകാകിയോരവതോരോ-
 ചിത്രമന്ദിരങ്ങളിൽ സുചിരം ക്രീഡിച്ചുവൻ
 കൃതിമശൈലാരാമനല്ലാദിദേശങ്ങളിൽ-

മുൻപുപോലെയോരോരോ കെട്ടിടത്തോളം വാണിജ്യമാകും.

കുറ്റി കുറയ്ക്കുകയും ചുമനേരങ്ങളും

കുറ്റിണയം വേദമഠം കണ്ണിനിക്കുളം

ചമ്പകാദേശകൃതപുണ്യാദേശചമ്പകൃ-

മിസ്സർജിട്ടം അഥവാ മിസ്സർജിട്ടം

സാഹിത്യകൃഷ്ണങ്ങൾ നല്ല കൈമാറ്റങ്ങൾ തുടങ്ങി

ചാത്തക്കുട്ടം പനാസരാം നമ്പ്രിയാളരാം

മുഖ്യകുലീയങ്ങൾക്കും അതികൾക്കും ബന്ധുക്കൾക്കും

മല്ലികാർജ്ജുനക്ഷേത്രം കൈതക്കീറിനടുത്തു്

മറുഭിത്തിനെയൊഴുകാ വൃക്ഷവല്ല്യകൾക്കൊന്നു

മററു മുഖപ്രകാശനെയും വാങ്ങും.

ചന്ദ്രനാഭൻ ശ്യാമസുന്ദരിക്കാകാശം ജലമകാശം

പുണ്യമായ് നിന്നും മഹാഭാഷികൾ സമുദയം

നാണാളാതികളായ പക്ഷികൾ സഭാകാല-

മാനന്തവാടി വാർഡ് ഓഫീസിൽ ഹാജരായി.

കൊല്ലപ്പെട്ടവർക്കു വീതിച്ചുപോൽ

[illegible]

பிரதம அமைச்சர் அவர்கள்:

சீனாவைப் போன்ற அந்நிய நாடுகளில் இருந்து வரும்

മിന്നൽക്കുതിച്ചപ്പോൾ കണ്ണടയ്ക്കു മുകളിൽ നിന്നും

വെള്ളം കടന്നു പോകുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകളെക്കുറിച്ച്

കണ്ടുകൊണ്ടുവന്നിരുന്നതുകൊണ്ട് പൂർണ്ണമായി.

അനുബന്ധം: പതിനാലാം പദ്ധതിയുടെ മൂന്നാം വർഷം

മുൻകാമ്പിൻപുറംവെട്ടിയെടുത്തു. യു. കൃഷ്ണ

അപ്പോഴേതൊഴിയുമ്പോഴെ വന്നിതുല്ലാസത്തോടും.
 താമസം മധുവെത്തിട്ടുനീക്കുന്നിളംതെന്നൽ-
 ഭൂതിവന്നറിയിക്കെ പൂർവ്വമാസത്തോടും.
 മോദാശ്ശാധപി തുകി മാധവീലത ചുറ്റ-
 മാദോവയച്ചു കാർവണോളിനേത്രാഞ്ചലം
 പല്ലവാധാരാഗം ചിന്തവ വണ്ടാർകുഴൽ
 മെല്ലെന്ന വിതളു നൽതിലകപ്പുരയോടും
 ഉല്ലസൽപ്രസന്നനേവേളയണങ്ങുമണി-
 നെല്ലാസം പൂണിതേററമുച്ചോതശ്രീയും തമാ
 മല്ലകുപ്പ് മേളാത്തന്നുണ്ണിതമാമിപ്പിക-
 സല്ലാപമാന്ത ചേന്ന നിന്നിടും നേന്മാവിന്മേൽ
 വെല്ലിതങ്ങളാമിളംശാലകൾ ചുറ്റീടവേ
 മല്ലിക തൻപൂക്കളെക്കൊക്കുകളണച്ചതേ.
 ചാതവം ചോലചന്ദ്രക്കലപോൽ വളഞ്ഞേററ-
 മാക്കത്തങ്ങളാം പ്ലാശിൻമൊട്ടുകൾ തടന്നതേ
 നേരോട്ട കാണാത്ത മധുസംഗതയായോ-
 രാമാമലപ്പിക്കുള്ള നഖരക്ഷതങ്ങൾപോൽ.
 മാധവമാസഖീലചാതുര്യംകൊണ്ടേററവു.
 മോദമാന്തള സീതാദേവിതൻ മുഖെന്ദ്രവിൻ
 സേപരീയുഷം പൊടിഞ്ഞുൽഗതകാന്തം അമ-
 ചേതസ്സു പയിക്കുമാറെത്തി നൽചേർമ്മാൽഗമം.
 ചഞ്ചലശിരീഷപൂർവ്വോത്തംസത്തോടും പര-
 മഞ്ചിതചക്രവാകസുസ്സനമാസ്പ്രതോടും
 ഹല്ലാജങ്ങളാമീക്ഷണങ്ങൾതന്നെന്തിഷയുടും

കല്ലോലങ്ങളായുള്ള ചില്ലിചില്ലാളത്തോടും
 ചാക്കുശൈലംകുശനുംപൂവത്തോടും നല്ല
 സാരസമ്പന്നങ്ങളാം ഭണിതോൽഗമത്തോടും
 പൂമ്പൊഴിയാകുരംഗവേഷത്തിൻ പരപ്പോടും
 കമ്പിതമായ സൽപ്രേതാംശുകച്ചവിരയാടും
 വിസ്താരമറീട്ടുന്ന സൈകതശ്രോണിയോടും
 മൊത്തശുദ്ധിക്കും ധംസപംക്തിമേഖലയാടും
 ഇളിഖത്വത്താമസനോഭയവഴക്കി-
 യുല്ലസിപ്പിച്ചു പാരം സായുനദി തടാ.
 താരകാല്ലാസമല്ലാം മുദിയും ചിന്നീട്ടുന്ന
 കാറ്റകൾക്കുള്ളിൽ മിന്നൽകാണിമെല്ലിളങ്ങിയും
 മാതൃഭവഗം പാരമേറിയുമുള്ളകാല-
 മാരാൽ വന്നഥ കളുപ്പിച്ചിത്തങ്ങുകമനം.
 സ്വപ്നസുന്ദരീനമകളികെരശവങ്ങളി-
 ലറു പോയോരു മുത്തുമാലതൻ ഭണിപവാല-
 ചുറ്റുമേ ചിന്നി വർത്തുളികൾ കാണാത്തു.
 മറ്റൊരാൻ പറന്നിതു മാലതീപുഷ്പങ്ങളും
 രാജീവനേത്രൻ നിദ്രാവശനാമക്കാലത്തു
 രാജീവവൃന്ദമല്ലാം പതമിനിതന്നുളിമും
 രാജധംസങ്ങൾ നല്ല മാനസസന്ധിമും
 രാജമന്ദ്രദണ്ഡമല്ല തരിമും മയിച്ചുതേ.
 ശാമശശകൻതന്നമ്മിതകരമേറു
 താമകൾ മന്ദം തെളിഞ്ഞീടുമക്കാലാന്തരേ
 ആരകതകൈരവാക്കി തുറന്നാക്കമുദിനി
 ചാമചന്ദ്രികാസ്തിതവീചിയിൽ മുങ്ങീ തുലാം.

120

140

ഭവസ്ഥാനമേകചരണൈരകരംകൊണ്ടു
 ചിത്തന്ന രാഗത്തോളം നീക്കിയസ്സധാകരൻ
 ബന്ധകപുണ്യദൈവകാരണിയാലേറ്റം
 ചത്തൊന്നിളം യാമിനീമുഖം ഗൃഹിക്കവേ
 വെണ്ണിമാവാകകുഗ്രാഗത്തിൽ പുരണ്ടരെ
 മിന്നിളം കരകരപുല്ലുകാൽഗമത്തോളം
 വെണ്ണവാനസ്സു താണു തിങ്ങിയ ചെറുതർക്കമോളം
 തെളയാന്ന നദീപുളിനായും കാണാസ്തന്നു.
 മിത്തുംഗസന്ധ്യകംമെട്ടുകദാദീരംകൊണ്ടു
 മരണമുദസം ചരകാരാധിപൻ പ്രിയാനപിതം
 അത്യാത്മിയോളം നുകന്നീട്ടമരോലം മീമാം
 സക്കിയാലറിയാതെ പോയിതരുവകുടയാ.
 അമരതാർക്കമോളകൾ മറ്റും ചെല്ലും പാരം
 മോമാഞ്ചത്തോളമധാക്ഷതമകിരക്കാണ്ടു.
 കാമവവധുവോളം സീന്തകാരോമ്മായത്തോളം
 ഹേമന്തം വന്ന മോളിപ്പിച്ചിതരുനന്തം.
 രാത്രിയും രാത്രിയെന്നും സുമിതം ഹിമാവൃത-
 മിത്തിയാസ്താജ്ഞപുക്കൽ കൈന്ത, മാനിതു തമാ.
 മാന്താണുനഗ്നിമകാണും പാപിച്ചു കാരോനവ-
 പൂത്തിയിൽ സുഖാവൃതനായിതാലാഭങ്ങളും
 ഇങ്ങിനെയോരോ കെളിമരണ വാഴംകാല-
 മംഗയാമണിയായ മേവിതൻ തിരുമുഖം
 മംഗളതർക്കം വൃത്തിച്ചാനന്ദസാരംമു-
 പംഗവനേകംമാറ വിളരിക്കാണായമോ.
 ശുഭാസന്ധത്തെച്ചുള്ളിൽ വഹിച്ചുകൊണ്ടും മരം

111

സന്തതമപ്രിയസിദ്ധീമുഖമാശ്വീനം പരം
 പൃഥ്വിനന്ദിനിയായ ഭേവിതൻ കരളഞ്ചന-
 മന്തരവേദംപോലെയാല്പസിച്ചിതു തദാ.
 വേദവേദാംഗവൈദ്യ കശചന്ദ്രാഭൈക്കാണു
 മേലിന്ദീശചന്ദ്രപക്രമണം ചെമ്പൂടവേ
 മാതൃവത്സലിൻ പരിതോഷമോടൊന്നിച്ചു
 സീതതന്ത്രന്റെ ഗർഭവിഹാസം വളർത്തേ.

172

ഭണ്ഡകം

ഏതാക്ഷിതനന്ദയ ശോഭാഭ ചേന്ന മിഴി
 ചേന്നാത്ത നെല്ലുമതളർന്നു, ത്രിവചികർ നിവർന്നു,
 തിരുവയർ വളർന്നു, തന്മുതലഞ്ചിറയ്ക്ക-
 ക്കുമ്പുറയ്ക്ക ചോമവരി വിരവിനൊട്ട വിശദത കലർന്നു.
 പീനസ്തനങ്ങൾ മുഖമാനീപരായുഷുപ-
 ലീനായുടകാശമൊരിടത്തു, കലസികർ വെദിത്തു,
 കളമൊഴി കഴഞ്ഞു, കളകെടുതാലിയല്ല-
 മരിതമി കറഞ്ഞു പുനരളികഞ്ചരിയാർ ബതവചത്തു.
 അശ്ലീലനന്ദന്റെ തോളിൽ പിടിച്ചു മുദ-
 വോലാംഗി മെല്ലവെ നദരും, ഇടയിടയിൽ നിഷ്പും,
 തിരുവുടൽ വിതരും, പരവശതവെന്തകിയുട-
 നധികപരിവേദമൊട്ട കഴവിന്ത കഴഞ്ഞവളിരിക്കും,
 വീക്ഷും പരം വയറു നോക്കും സദാ വിധിയെ-
 തോക്കും ശുഭോദയമിരിക്കും, മഹസി വിചപിക്കും,
 വൃതവിധി ചരിക്കും, ഭേവിയുടെ ഗർഭന-
 മീവിധമുദിച്ചു ഹൃദിപാവി പരിതോഷമരക്കും.

188

അക്കാലമകുമാരൻ അന്നുതന്നെ നാലു-
 മുപ്പതും ദേവിയെ യമുനയിൽ വെച്ചു സേ-
 വയ്ക്കുവാൻ വളർത്തപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിൽ ഭവ്യമാ-
 യുഷ്മാദിയെ അയോധിപ്പുറത്തു കിട്ടിനാൻ.
 ഏതൊരു കാര്യം നിന്നുണ്ടു ചെയ്യേണ്ട അ-
 നേകനാണു നീ കൊതിക്കുന്നിതു സാബുതം
 യമുനയാണിതാളെ പറഞ്ഞു ഭരണ-
 മന്ത്രികൾക്കു കേൾക്കുന്നതെന്നാലു നീ.
 കാര്യം വെട്ടും പറയുന്ന തേരത്തു
 പൂർണ്ണമൊഴി മനമനുഭവിക്കുന്നതും.
 പുണ്യങ്ങളാകും തപോവനമേ അങ്ങനും
 കേന്ദ്രങ്ങളായിട്ടു വന്നുണ്ടിവിടെ.
 ഗംഗാതടത്തിൽ സമീപം വസിക്കുന്ന
 ഇംഗരജനെയ്യും അവസരമൊന്നും
 ഏതും ധർമ്മമൊന്നും ഉണ്ടാക്കുന്ന
 യമുനയാണിതാളെ അവസരമൊന്നും
 വെട്ടി അത്യാവശ്യമായ ചെയ്യുകൊ-
 ന്നുണ്ടിവിടെമൊന്നും നാളിയെക്കിട്ടും
 ഉന്നതനായൊരാളാണു അവസരസ-
 കര്യമാണിതാളെ വാണിജ്യമെന്നു മേ.
 പല്ലം സമീപത്തായ് യാമകുമാരനാളെ

ചെല്ലുന്ന കാഞ്ചിനിന്നുണ്ടുതേ കെഴുതുകും
 അല്ലാതെ മറെറാണിമുഃ കൊന്നി തോന്നുന്ന-
 തിരല്ലതുമേ മദ യാഥാ മയാനിതേ
 ഏതാമു കേളു കെളിഞ്ഞതും ചെമ്പിള
 മന്നവന്മാരും മധുരാക്ഷരം തദാ,
 താളികചോചനേ പുണ്യംഗ്രമങ്ങളിൽ
 താമരജ്ജ്വലിക്കാമതിയില്ല സംശയം
 തിമിഖവസ്ത്രങ്ങൾ കംളവേഷ്ടനവും
 തിമിഖരോരവരെ വന്ദിച്ചുണ്ട്
 കപ്പലും തീരമനഗ്രാമമേറുമകം-
 ബുദ്ധമയമോഴ ചോന്നിതം തുമാസ്സലം.
 മന്ദാവിവണ്ണം കുനിഞ്ഞു ചൊല്ലുവിധമേ
 മന്ദ്രവൃതയായ ഭേവിതന്നാതായം
 മിത്രോരതേ നവപുണ്യമീകു ചോചെ-
 യുദ്ധാരംഭമേൽ മനളിഞ്ഞു കാണ്മായിതേ.
 തർജ്ജനംഗ്രാമംതോരോപ്പതരിയ-
 യുർവ്വേദമോരോരപസിപ്പിച്ചനന്തരം
 തൽപുരമൊക്കെയ കാഞ്ചിനായുട-
 മളംപിഫന്നതോരമറിയാൽ മന്നവന്.
 വാണിജ്യസന്ധ്യണ്ണരും രാജവിധിയും
 തോണികളെങ്ങുമേ തീരും സതയുവം
 യാതാവിധാസികർ വാഴമാരാമ്യം
 ചെന്നാൻ കണ്ടു മോടിച്ഛാൻ നൃപരാജമന്.
 അന്നേരമെല്ല രാജമന്ദിരം സന്നിധൈ

വന്നു വന്നിട്ടു ഭക്തൻ ചാമുണ്ടമൻ
 മോവശ്രുതമുതലോടൊപ്പമുവതോടു
 മനുഷ്യനും ചെല്ല ചൊല്ലിനാതിരുകും.
 എന്തുളള വാക്കാവിശേഷമേറും നാളിതു-
 മെന്തുവൃത്താനുമിപ്പട്ടണം കന്നിമും
 എന്തെന്തെറിപ്പെടുത്തുന്നുവെന്നതു-
 മൊന്നൊഴിയാതെ ചൊല്ലീടുക ഭക്തനീ.
 എന്നതു കേട്ടവനേറും വിനീതനാ-
 തണ്ടവി ബന്ധിച്ചുണർന്നിട്ടു മെല്ലവേ.
 പരമനന്ദികളും നാളിതുതേളാത
 വൃത്താനമോടൊപ്പമുവതോടും സുകുമാരും.
 മോവശ്രുതമുതലോടൊപ്പമുവതോടും സുകുമാരും.
 താവിർമ്മുദാ പുരവാസികളുവതും
 താതാവിഷയമേറുംതോടും വസിക്കുന്ന
 മാരയനും പുകൾക്കീടുണിതരവു.
 ഇങ്ങും പറയുന്ന ഭക്തന്റെ ഭാവം-
 ഭക്തനും സൂക്ഷിച്ചുതരുംചെല്ല മനവൻ
 ഭക്തനീ ചൊൽകെടോ തമ്മെക്കുറിച്ചിതു
 മെന്തുതോടും ഇങ്ങോടൊപ്പമുവതോടും
 സുകുമാരനും വിദാതെകണ്ടെത്താത
 നിസ്സംശതം പറഞ്ഞീടുക നന്ദനേ.
 എന്നൊക്കെകേട്ടു നന്ദനും ചെല്ലിടാം
 പിന്നീടുതേളാത ചെല്ലാതിരുന്നിടം.
 ഭക്തനും പരമമാതമെന്നിരിക്കിമും

മാമാവിനെയെന്ദിപ്പിച്ചൊന്നെ ചൊല്ലുമേ
 വ്യാജമെന്തെ ചാരപ്പൊടിയിങ്കൊണ്ടല്ലയോ
 താമ്രവരെയൊന്നിനെ ചൊല്ലേണ്ടതും.
 ഭൂതനാമം പെരുന്നാമം നാട്ടുകാരും ചൊല്ലു-
 മീറേറവാക്കുകളും വഴിപാലെയെ നീ
 ആമുഖമേളും വിയാമയും പേടിയും.
 കൂടാതെ വിശ്വാസമാർന്നൊരുമയുണ്ടോ.
 ഇങ്ങിനെ നിണ്ണുമൊരു നൂപൻ ചൊന്നതു
 തിരുവെ വിയാമേന കേളോരുന്നതും
 അങ്ങവി കൂറ്റിസ്സുമാറിക്കൊണ്ടു രാജ-
 കണ്ടുരൻതന്നൊഴണത്തിട്ടു കേരം.
 മാനവമേവ പ്രസാദിക്ക സാസ്തനം
 മാനവമേവമൊരുനീതിതാമരനാമം.
 ഭൂതകകരം രാമവരൻ ചെല്ലിതു
 തെക്കേക്കരയിൽ ചിറകെളിനാൻ വിട്ടു.
 പണ്ടുള്ളവരാമെന്നല്ലസ്മര-
 മണൽകോരും ചൊല്ലുകേൾപ്പതില്ലീവിധം.
 ദർശനായുള്ള രാത്രിയെന്തൊന്നെ
 ഭൂതവർഗ്ഗങ്ങളൊട്ടും കൊന്നിതു രാമവരൻ
 വാതരാക്ഷസവർഗ്ഗങ്ങളെയൊക്കെയും
 മാനവാവീശപരൻ കൻപാഴിവാക്കിനാൻ.
 പോയിൽ ദശാനനനെക്കൊന്നു കൂപതി-
 വീരൻ മിഥിവെന്തൊന്നിനെ ചിങ്ങമൊറ്റ
 വരണമേൽതെന്തൊന്നെ തീർത്തു

പിന്നെയും തൻഗുരോര കൊണ്ടു വന്നീടിനാൻ.
 അഞ്ചാവശയായിരുന്ന വൈഭവമിടയിൽ-
 യിഷ്ടിതീരൻ തിരസ്സിക്കാഞ്ഞുതെക്കുമൊ-
 പണവളെത്തന്നെയല്ല ഹൃദയം തുറ-
 കണ്ണൻ മടിയിൽ വെച്ചുനാൽ ധരിച്ചതും
 ചക്കനൊരിടത്തിൽ കൊണ്ടുപോയതും
 പൂക്കുവിതളിൽ ചിരം വസിച്ചിട്ടതും.
 രാജാവു കെട്ടുന്ന കർമ്മശൃംഗ പാത്തു
 രാജപ്രജകളുനന്നിടക്കത്തും
 ആകയാൽ തങ്ങളെ പരിമാർ തെറ്റുകൾ
 ചെയ്തിലെല്ലാം സാധിച്ചീടണം സർവ്വതം.
 ഇത്തരമോരോരവിയം വചനങ്ങളെ-
 ല്ലതന്നസീദി വാഴും ചിവരെന്നുരു-
 താഴിച്ചുമോനോ നന്മഞ്ഞിമു മഹാ-
 യാർപ്പമോളം പരഞ്ഞീടുന്നു ഭൂപതേ,
 വരതുപ്രാജ്ഞപ്രദങ്ങളാകിയ
 കളഭൻറ വാക്കുകളിതരും ദേവർക്കുവ
 റിത്തുവീടേതരം വിവരനായ് മനവൻ
 മുഷിച്ചു പിണ്ണേ ചാഞ്ഞു വീണീടിനാൻ,
 ധന്വിതച്ചാലായാസകൂടേതെരിയേറു
 സന്തപ്തലോഭം പിളർന്നു കണക്കുമൊ
 ധരത വൻമുഷ്ടിയിവനേറു വൈഭവമി-
 വേസുവിൻചിത്തം പിളന്നിത്തരം തദാ.

സതപവാതാം സുപതംഗമെല്ലാം വിശ-
 മ്നശ്ചാഭ്യാനായോദ്യതേന കഴിഞ്ഞു
 സ്തിര്യതാം ഭദ്രയതാമാധയച്ചുതൻ-
 ബുദ്ധ്യാപരം ചിന്തയാഗ്നിമണീടിനാൻ.
 ഉഗ്രമാം ഭയ്യാതി നിസ്സാരമാക്കയോ
 വിദ്യയുത്സൃതിയെ കൃഷിക്കയോ
 ജ്ഞം വിവശമായരുമിങ്ങു ഭൂപ-
 ചിതം ചിരം ദയാളു പോലെയാദീ തുലാം.
 കണ്ണീർ പൊഴിക്കൂ പൊഴിക്കെതിവിന്നതാം
 മണിൻ മേഘശരൻ ധീരൻ രമ്യവരൻ
 ജനനും കാൻ ഗതി കാണാത്തു താഗേന്ദ്ര-
 നെന്ന പോൽ നിശഃസിദ്ധീദിനാനേരവും
 ചന്ദനവൃഷം പ്രചണ്ഡമാനഗവിഷ-
 വഹിയാലേറും ഭയിക്കുന്നവണ്ണമേ
 ഉന്നതമായുള്ള സൂര്യവംശത്തിന്
 മണിമിത്തം മഹാമുര്യശസ്സേൽക്കുമേ.
 ജ്ഞം വിചാരിച്ചു മരറാക മാതൃപും
 ചിത്തേനകാണാഞ്ഞൊടുവിൽ ഛിന്തിശരൻ
 ഉത്തമതാം തിരുപതിയെ സ്സന്തൃപി-
 ച്യതഗതഭയ്യാതി തീർപ്പാൻറച്ചതേ.
 പിന്നെയും പിന്നെയും ദുഃഖം പോരക്കാത്തു
 മനവൻ ഖ്യാസ്തവൽ ചൊരിക്കുമാടിനാൻ.
 പുണ്യാമിദിക! ദേവി! കാഴ്ചത്തുക്കൾക്കു
 നിന്നൊണ്ണുകഴിച്ചീടുന്നു തോതിനാ

ഇന്നു വന്നു തവ രാമനെ സ്മരിച്ചു-
 പോന്നതിനുള്ള ഫലം പതിഭവതേ.
 ഹന്ത ശോകത്തിനായ് രണ്ടൊമ്പലോ ജീവ-
 ബന്ധമീരാമരേവേ നിലനില്പതും
 എന്തൊക്കെതന്നെ കവലമാനോനു
 ചിത്തം വിഷാദേന ചിന്തിച്ചുനന്തരം
 തന്നുടെ സോഭാമാരെ വരുത്തുവാ-
 ന്നതാഴമാ നിമയംഗിച്ചുയച്ചീടിനാൻ.
 ത്രേതാഗ്നിതൂപ്താഭയാരക്കഭാരതം
 മേദിനീപദവനിഭയാഗമറിഞ്ഞുടൻ
 ഏതയും വേഗാൽ പുറപ്പെട്ടി വന്നഥ
 ഹസ്തജാലം കൂട്ടിക്കൊഴുത്തു നോക്കംവിധര
 ഗ്രസ്തമാം ചന്ദ്രബിംബം പോലെയും പര-
 മേന്ദുഗന്ധസുഗന്ധവും പോലെയും
 രണ്ടുമായ് ചൈതന്യമേററം ക്ഷയിച്ചു
 പൃഥ്വിശ്ചരാഗതം ഭൂതമാസ്തുണ്ടതേ.
 നിശ്ചാസവേഗാലാൽ വരണത്തും
 തിഗ്ലാശഗാത്രവും പാരം വിരജ്ജതം
 ഇഹിഹമധാരയായത്ര വീഴുന്നതും
 തെറ്റുന്ന കണ്ടവരാജരായാർ തുലാമം.
 അംഭോധിഗംഭീരനാം രാമദൈവനിൽ
 മുഖയാൽ യാദൃമേ കാണാഞ്ഞ ദൈവകൃതം
 സംഭവിച്ചുള്ളതു കണ്ടനേരൈവർ
 കമ്പിതമാനസന്മാരായ് നടുങ്ങിനാർ.

വന്ദിച്ചു നിൽക്കുന്നവരോടിരിക്കുവി-
 നെന്നു സഗന്തംതരം ചൊന്നാൻ നരേന്ദ്രനും.
 ഏതുപാപാർത്ഥൻ വികാരമാന്ദ്യമുവാൻ
 ബന്ധമെന്തൊത്തു ചിടത്തും മനസ്സൊഴും
 ധീരനായോരവർ മുഖത്തും സാഹസ-
 വീരനെ വന്ദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൻ തദാ.
 സോമരോമനെന്നാക്കിപ്പരിചിന്നനാം
 മേടിനീരാമൻ പരഞ്ഞീടിനാനിദം
 കേൾപ്പിൻ ദയയോടിച്ചു നിങ്ങളേവരും
 മൽപരായ് മറുത്തൊന്നുമൊരാളുവിൻ
 വാഴെഴും സൂര്യവംശത്തിങ്കലെയ്യു-
 മല്ലേതരമാം കരുതും ഭവിച്ചുതേ.
 പുകമാകും സദാചാരസ്ഥിതിയിങ്ക-
 ലേതുവേ കെറ്റൊത്തൊന്നെന്നെക്കുറിച്ചുവേരും
 സീതാവിഷയേ പുരണ്ടിപ്പും നാഴിപ്പു-
 മൊത്തുന്ന വൃത്താന്തമേറ്റം കരോരമാം.
 വൈഭവമിതനുടെ ചാരിത്രമാവാത്മ്യ-
 മേതും തിരിയാത്ത മുഖനാം മാനന്തർ
 പാദേ പരത്തുന്ന ഭൃഷ്ടീഞ്ചിയാപരി-
 ബ്ധീഭയയാത് മയി വാഴുന്ന സാധവിയാർ.
 നിർദ്വേഷയാണസ്സതിയെന്നതു നല്ല
 നിർവ്വയമുണ്ടെന്നിരിക്കെ ചെട്ടാവതും
 ത്തന്താം ചന്ദ്രനിപ്പുള്ള ഭൂച്ചായയെ-
 ഭൃഷ്ടമാമകമാക്കുന്ന മുന്ധോക്കികൾ,

ചക്കുണ നീയും സുരവർഗ്ഗവും കണ്ടു
 നിൽക്കെയല്ലോ സീത ചാടിയതഗ്നിയിൽ.
 മൈഥിലി നിദ്രാഞ്ചനാണെന്നു പാവക-
 റോഹിതാൻ കാക്കതലേപന മോതിനാൻ
 ജ്ഞാനഭരതം ഭൂമിപ്പുനവും ചൊല്ലിനാൻ
 ജാനകി നിദ്രാഞ്ചനാണെന്നുതന്നെ.
 ഏകം പരിശുദ്ധ ചാരിത്രയാക്കിയ
 ദേവിയല്ലോ യമനേതൃനാത ജാനകി.
 അർക്കവുംശരണിമന്ത്രാഭയാമീപിധം
 ഭൂഷ്മീർത്തിവണതിജ്ഞാത്രയും ദുസ്സമം
 വെള്ളത്തിൽ വീണ തൈലം പോൽ പാക്കമീ-
 വല്ലാത്ത ലോകാവവാദത്തെ നീക്കുവാൻ
 സന്തതിലാമമുത്തതു മോക്കാതെ
 സന്തതിക്കുന്നുണ്ടു സീതയെയിപ്പൊഴേ
 ആയതിന്നാക്കുകയും മറഞ്ഞൊരുക്കി-
 ലായവെന്നുതന്നെ വൈരിയാം നിണ്ണതം.
 അതിദൂരപവാദം ശമിപ്പിക്കുവാൻ
 പ്രാണനെയും നിഷ്കളയും സമസ്തവും
 മാനസം ചിത്തയന്ത്രേ കളഞ്ഞീടുവാൻ
 ജാനകിയെപ്പിറന്നയെല്ലു ചൊല്ലേണമോ
 യക്കുംചരേന്ദ്രനെക്കൊൽവതിന്നത്രയും
 യന്തിച്ചതോ പകപോക്കുവാൻ തന്നെത്താൻ
 തക്കമുച്ചകൊണ്ടു മഹന്ന ചവിട്ടിയാൽ
 കയ്യും തയ്യം കടിക്കുന്നതു പണനം.

ഒട്ടനാൾ ജീവിച്ചിരുന്നതെന്നതെയെ-
 ന്നാർത്താമിത് നിങ്ങൾക്കേവേണ്ടയുണ്ടെങ്കിലോ
 മുറുമെന്നിൽ കയിവാനിതിന്നാമി-
 ന്നൊട്ടും വിരോധമൊതാകിത്തന്നീടണം.
 ഇതരം മൊല്ലിമരുതകാരമെന്നി-
 ലശ്വന്തരൂക്ഷനായ് തന്നീന കാമേന്ദ്രനെ
 ചെററും തടയുന്നതിന്നവനാരുമേ
 ശക്തനായിവരുമാമിച്ചമിട്ടവർ.
 ശോകാഗ്നിയാലുതകി ബ്രാഹ്മധാര വൃ-
 ണ്ണോകുലമായവരേവരും വാഴുവേ
 നാലവൻ മുക്കുണനെപ്പാർത്തു ഗർഭഗദ-
 വേഗാണൊരേവം പഠങ്ങിതു പിന്നെയും.
 സൗമ്യ! സൗമിത്രേ കമല! നിന്നാർത്ഥം
 നിർദ്ധനീയസ്തു ഭോധരം മുഖമായ്
 രമ്യഗംഗാനദീതീര തപോവനം
 കാണുതിത്തനറം കൊന്തിയുണ്ടു മാനസം.
 ആകയാൽ നാളെ പൂരമേ സുമന്ത്രനൊ-
 ന്നാകലത്തുമാം തേരിൽ കരേറി യീ
 ലോകൈകപാവനിയെക്കൊണ്ടുപോയഥ
 വൈകാതെ കാളിൽ കളഞ്ഞു പോന്നീണം.
 ജനകസ്നാനദിസ്തു കരെയങ്ങതി-
 പൂണ്ണമായിട്ടും തമസാനന്ദാഞ്ചിക
 വസ്ത്രം മഹാമുനി വാഴ്ചീകിവാഴുന്ന
 യന്ത്രമാം ദിവ്യാശ്രമസമവതില്ലയോ

തന്നുജീവേ തനശ്ശുന്ദ്രപ്രദേശത്തു
 നിസ്സംശയമസ്സതിയെ തൃഭിച്ഛ നീ
 ശീഘ്രം വരിക തേ നന്ദയുണ്ടാമെന്നെൻ
 വാക്കു കേളീടുക രാഘവനന്ദന. 240
 വൈഭവമിടയെക്കേറ്റിപ്പിവിഷയത്തിൽ നീ
 യേതും മറ്റുള്ള ചൊല്ലീടുകതാനുഭവമേ
 അകയാൽ പൊക്കത്താൽകെ തെല്ലുപിടൊപ്പത്തി-
 ചാകലം വേണ്ട വിചാരവും വേണ്ട തേ.
 ഇന്നിതിന്നല്ല വിരോധമായ് ചൊല്ലീവോ
 നിന്നിമത്സ്യനും പരാജയമുണ്ടുമേ
 ഏനമെ ശാസനം കേൾക്കുന്നപതെങ്കി.
 മിന്നു അൻ ചൊന്നതു നീ നമരീഭണം
 ഏന ചൊല്ലിയാരയാതയാസ്തിഴുന്ന
 കണ്ണനീരാവേ ദൂരം കഴുകിക്കൊ
 മനവൻ ധർമ്മപൻ രാഘവനായകം
 നിശ്ചിതമെല്ലാം തമൻ മാർക്കീ തുലാം
 താരാജ്ഞയാ മാതൃകയും ഭൂഗുണമൻ
 ചേക്കിച്ചുതും ധരിച്ചുള്ള സൈരമിത്രയും
 ഏതുകൊന്നോതാതെ യഗ്രജശാസനം
 ചേതസാ കരുതുംണ്ടു മൂപ്പി നിന്നീടിയാൻ. 248

മണ്ഡകം

അക്കാലമക്കുറിതകൃത്യോദ്യമേ രവിയു-
 മെണ്ണുര പതിപ്പതിതൊരുജീ, ദിനമചിമതജീ,

ഭിശകളഭിമഞ്ജീ, ദിവസകരകരനികര-
 മുദമുദനമുദം മഹനപരിപതനവിശ്വതി തുടഞ്ജീ.
 ഭൂമവി കുൽക്കമയമേവദായമപ്പകക-
 ഭൂതുന്നരപാഖെ യിരുർ പൊഞ്ജീ, ജഗതിയതിന്മുഞ്ജീ.
 ജനനതി പതഞ്ജീ, സപതി ബഹു തീപ്പൊരികർ
 തുടമുദെ നിറഞ്ഞ വിധമുപരിയുദ്ധപാവവി വിളഞ്ജീ.
 പൃഥ്വീസുതാരതിനൂതനം മഹാകനെ-
 ഗർഭനതിവന്ധന കവർന്നു, സഹജമമുനന്നു,
 കനമുഖിയന്നു, വിയിഗതിയിതെന്നതളി-
 യനജനയയച്ചു നൂപനണിനിലയനം പ്രതി നന്നു,
 സന്ധപതിസീത ചിലതുർപ്രമോന്നമു-
 മേപ്പാളവൻ ബര മഹിച്ചു, ഗുണിയതു മറച്ചു,
 ചുനരപി ചവിച്ചു, ഗർഭമേവമോദ
 തിള പെട്ടമേവമു മുളമുശ്ശുതതി പെഴുത നമിച്ചു

ആരംഭം

കാളിയും പൊയി പൂരാനമാത് ചക്ഷുഃ-
നാഞ്ചിയുടേതും മുഴങ്ങി മാനസ
ഭാസപാതലിപ്പതിൻ മണമേ അൻപതി-
ശുശ്രൂഷം സുതനോദേവൻ ചൊല്ലിയാൻ.
അപ്പോൾ അൻ കൊണ്ടുപോകേണം നൃപനായ-
മാർപ്പാടും സീതയെപ്പോലും ശ്രദ്ധയോടെ
അയക്കുന്നതുമേ വൈകാരിയായുത-
മായുള്ളതേർ വരണീടുക സന്ദർശം.
എന്നു കേട്ടാശു സംബന്ധമീതരും
സുതനേയനൻമുദമേതെ വിരിച്ചു
നന്നായിണങ്ങിയ ചാമരങ്ങളെപ്പോലി
വണീക്കുന്നതും സെഴുതിക്കുന്നതും
തീരണം ചക്ഷുഃനൻ തേരിടവരികൾ
ശ്രീരാമനെയും പ്രാപിച്ചതും
സീതയെത്തന്നെ കൈവന്നു വന്നിട്ടിത്ത്-
മോഷിതിയാരുതകീഴും മയങ്ങാതും.
അപ്പോൾ തനകാരുതേൻ തിന്മിവവി-
ശ്വതോദിനയെ അച്ഛിച്ചുവെല്ലാമേ
സുതാപായാധിപനെയോടുകൂട്ടി
അപ്പോഴൊക്കെയും തനിക്കുവരൻ.

സൗമിത്രിഭാഷിതം കേളു സഞ്ജയായം
 ഭൂമിനുകയും പുറപ്പെട്ടു കൽക്കണം.
 തുരയേറും ബഹുപദാംബരഭികർ
 മാഭൂമിപത്തിമാക്കുകണതിന്നയോ
 സതപതം തേരിൽ വെപ്പിച്ചുറകാണെത്തുപ്ത-
 വിഹാപചയായാളിമാരോടനന്തരം
 ലക്ഷണചിതം പിളന്നീടുമാറേവ-
 മുൽഗകസംശയായമോളു ചൊല്ലീടേനാർ.
 ഗംഗാതടാനന്ത വസിഷ്ഠം മുനീന്ദ്രനെ
 വന്ദിച്ചതിന്നു ഞാൻ പോകുന്നു സാമ്പ്രതം
 പുണ്യം വളർക്കെഗ്രഹം സിദ്ധിച്ചു
 വന്നീടുവൻ കണ്ടുനാർക്കുളിയാക്കാൽ.
 ലിഷർക്കു നോക്കീടേണമെന്നുതൊഴുക്കിളി-
 ഷണുകർക്കു കണ്ടിടേനയും കുറിക്കെന്തൊപ്പാഴും
 പ്രാണങ്ങൾക്കു ചോലാണെന്തിക്കവയെന്നു
 മനോസു നിങ്ങളുറിക്കെന്തല്ലോ പരം.
 ഇത്തരമോതിരമുൾക്കൊണ്ടാതിനി
 ശാസ്ത്രീതരമുൾക്കൊണ്ടാതിനി.
 ലക്ഷണനും ശോകഭവനം ബലാൽ തട-
 ണക്കണ്ണണമേറിയുറപ്പെട്ടു കെട്ടുവേ.
 പിന്നെസ്സമിത്രാത്മജാജ്ഞയാ സാരഥി,
 മന്ദമന്ദമേൽ നടക്കീടും കരാനന്തരേ
 കമ്യതാളാഭിജ്ഞാകരങ്ങളിൽ ചെന്നു
 തന്മയോവാജ്ഞ സാധിപ്പുകോരേക്കുയർക്കേറോ

മെമ്പിയനെമ്പിയം ചെമ്മുൻയിക്കാത്തമെ-
 ന്നാർപ്പുവിടലൊന്നായതിട്ടു അതുകി
 കല്ലുകൾവെൽ വിടവളിൽവെർത്ത
 പൂക്കൾമേൽക്കീന്നുതന്നെവെണ്ണയായിത്താർ.
 സെന്ദിതുകിയേയും പുറത്തു കാറ്റാടേതാൽ
 മീമം. അവിവൃത്തം തന്നെതാ
 സീമതറുക്കായ മല്ലുക്കുറുത്തു-
 മ്മീസുതയോടു ശംസിപ്പിക്കണസം.
 മേലിങ്ങനെയും ചവിട്ടിട്ടു-മേലിങ്ങ
 കൽക്കുറുത്തും ഗാത്രമെല്ലാം വിറച്ചു മൂശം
 ചിക്കവുമൊന്നിമം. അൻ തിന്നിടാതെക-
 ണെത്രയുമെല്ലാം പിടിച്ചിട്ടു വിടുതും.
 ശ്രീരാമവരദേവമുളളിൽനിന്നുതന്നെ
 മാരാത്ത മേലാൽ വന്നിതന്നുപ്രകാരം
 പാലമെന്തെയും വളർന്നിതന്നുപ്രകാരം
 പാലമെന്തെയും ശുശ്രൂഷെന്തെന്നു തന്നെ.
 മുന്നിതിനെയുമെല്ലാംതന്നെ കേണൊരവം
 ചിത്തത്തായതായം വാങ്ങിത്തന്നുവർ
 മന്നവന്നും സഹജം. ശുഭം തൽക-
 കെന്നു മെവയെന്നംകിരന്നിട്ടു ചേതന്നാ
 എന്തെന്നു കറുത്തും തന്നെതന്നെയും
 മെന്നമേ തമ്മകുറുത്തായെന്നമേ
 എന്തായവർത്തനം വിവരത്തന്നമേ
 വന്ന ചേതന്നിരിക്കുന്നമേ മെവമേ.

പത്തനം തന്നിപ്പും താളിപ്പും വാഴുന്ന
 മന്ത്രിയർക്കരോരം ശുഭം ഭവിക്കേണമേ
 ബ്രഹ്മം പവവളമീശ്വരനാമോദാ
 സാധപീകലോത്തമയാളിനനീട്ടീന്താർ.
 ഭക്തപുഷ്പണങ്ങൾ കാണുന്നതെന്താർക്കമൊ-
 രല്ല വില്ലല്ലീ പരമമെന്നു വർത്തമാ-
 നചാല്ലംവിതയെ ശുഭം കാണുന്നെ ശുഷ്ണയായ്
 ചൊല്ലിയാൻ പക്ഷുണൻനീറ്റം മനസ്സൊട്ടും.
 ഗോമതീതീരം പ്രവേശിച്ചിരുന്നങ്ങ
 സീമയില്ലാത ശോഭേത സൗരമിത്രീയും
 കാമിതസിദ്ധിയോത്തേക്കാത്തു ദൈവദൈവിയും
 യാതിനി നിമുളയന്ത്രേ കഴിച്ചീടിയാർ.
 പിതറാളിനം പ്രഭാതേ ദൈവിയേത്തേരി-
 പൊറി മധ്യാഹ്നംവരെ ജ്ഞിച്ചീദേവ
 പ്രേച്ഛാൻരശംസനം മുഖമസ്സാധിനയ-
 ഞാളിൽ കളുവാൻ തുടങ്ങുന്ന കണ്ടുൻ
 ഉൽനാശാവരമൊട്ടും തരംഗക്കക്കകൾ
 പൊക്കി വീണ്ടുവീണ്ടു മുറുപ്പമം പൂണരവാ
 തൽക്കുണും തന്നെത്തെയുണപോൽ മുനി-
 ചീക്ഷിച്ചു ഭാഗീരഥിയെ താരാനന്ദൻ.
 ചാതുവാം ഗംഗാനദിതൻ ജലാശയം
 ചാരത്തു കണ്ടു മോദിക്കുന്ന സീതയെ
 നേരൊട്ടു കണ്ടുമാരു നേരത്തു പക്ഷുണൻ
 പാതമൊഴ് ഭീഷ്മഭീഷ്മം ശപസിച്ചീടിയാൻ.

സൗഖ്യമിതിതന്മുഖം ജ്ഞാനമേവൈ
 മിസൃത സംഭവിച്ചു ചൊന്നാൽ രഥം.
 സൗഖ്യംകാലത്തിലൊത്തുമുഖം മലാൻ
 സന്തപിച്ചിടുന്നു ധാരാളം ചെല്ലുണ്ണി
 ഏതാമേ രാഘവദൈവത്തിങ്കേ കരണ
 തന്മൂലം വന്നിട്ടു ശീലിച്ചവൻ നീയെന്നോ
 രണ്ടാമതും വേറിട്ടു വാഴുന്നതോത്തുകൊ-
 ണ്ടിങ്ങൽ ചുരുങ്ങും രുചിക്കയോ ചെല്ലുണ്ണി
 ഏതാമേനിക്കുമെന്തിവനെന്നൊക്കെ-
 കെന്നുടെ വല്ലഭനെന്നും പ്രിയതമൻ
 ജ്ഞാനിവണ്ണം പ്രസന്നിക്കുന്നതില്ലിഹ
 മനോരം നീ മുഖനാകുകൊല്ല ചെല്ലുണ്ണി
 ഗംഗാതടിയെക്കണ്ടിടുകെന്ന നീ-
 യെ കാണിക്കുക രാപസന്മാരെയും
 ഏതാൻ തമുക്കും മൊട്ടിപ്പുറത്തെ
 തന്നെയി വന്നിട്ടുനഗ്രഹമേററവോ
 അങ്ങനെയെന്തിൽ മോഹം വന്നിട്ടിട്ടു
 മങ്ങാതെ മലന മേന്മീദായോധ്യയിൽ.
 ഏതാമേ ചിത്തത്തിലും തപസ്സുണ്ടെന്ന-
 മേന്മയുണ്ടെന്നു തന്നെതന്നെയാണവൻ.
 ഇങ്ങനെയൊക്കെ ചൊന്നതു കേട്ടപ്പൊ-
 ലാൽ മറ്റൊന്നൊന്നുമൊന്നെ ചെല്ലുണ്ണൻ
 തന്നെയൊന്നിട്ടെന്ന കണ്ണിൽ ഇടച്ചു
 ചീരയാലുവിനെയൊക്കെങ്ങിയിലൊന്നിനാൽ

തേരോട്ടു തിൽക്കുന്ന സാമൂഹികയുദ്ധത്തു
 തീരുന്നതോകുമടക്കിസ്സുഗൽഗദം
 വോകയെന്നും പിന്നെ നാവികനെപ്പാളു
 നെരക തീക്കീട്ടകെന്നും പറഞ്ഞാനവൻ.
 പിന്നെയുജ്ജാപനവിയെക്കുടന്നുഗദാം
 വസ്ത്രപ്രദേശത്തു ചെന്തോന്നനന്തരം
 കണ്ണീരിൽ മുങ്ങി തൊഴുന്നതോ സൗമിത്രി
 മനീന്ദകളെ നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നാൻ.
 എന്തുപാപം ചെയ്തു ഞാൻ മഹാഭീഷമി-
 തന്നകംഗം പിറുക്കുന്നിതു ഹന്ത മേ.
 പുണ്യമില്ലാത്ത നന്മാരുടെയൊരെയി-
 ക്കിന്നിമേലെന്നു ഗതിയുള്ള ദൈവമേ.
 ഇന്നിതിനേക്കാൾ മരിക്കയാണെന്നും
 വന്നിട്ടെന്നില്ലമോ മൃത്യുവുമില്ലമേ.
 ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു നിന്ദ്യകൾക്കിന്ദാ-
 യെന്നുമേ സംഗതിയാകത്താക്കുമേ.
 ദേവി പ്രസീദ പ്രസീദ മേ പാപിയെ-
 നേവരെങ്ങൊഴുപ്പിച്ചീടത്തേ ശുഭേ
 ഇത്തരം ചെല്ലിക്കൊള്ളൂ കിര്പിക്കൊണ്ടു
 പൂമടിയിൽ വീണീടിനാൻ സുമിത്രാണമൻ.
 മൃത്യുവെക്കുംക്കിട്ടുകൊണ്ടുതിവിന്നായാഴ്
 താഴിയിൽ വീണ കേഴുന്ന സൗമിത്രിയെ
 സാധനികമുപാക്കുമയാം സീത കണ്ടോറ-
 മാഞ്ഞായാഴ് വീണുവീഞ്ഞവരോതിടിനാൾ.

120

140

ഏതീതയ്യോ ജാതനിയുന്നതില്ലേതു-
 മെന്താകിലും പരമാത്മം പരക യീ
 ഏന്നല്ലവേവുന്നിതേതരവും ചൊല്ലുക
 മനവര ദൈവമല്ലയോ ചെല്ലുന്ന
 ഏന്നസൈനീധര ചൊല്ലുന്നതിനിങ്ങ
 നിന്നോള ജാൻ തിയോതിക്കുന്നു താഴെവ
 മനവരാണ സത്യം പറയേണമേ
 ഖിന്നനായ് നീ കരയുന്നതിൻ കാരണം.
 ഇത്ഥം പറഞ്ഞു തിർണ്ണുശ്ശിച്ച സീതത-
 നഗ്രേ കിടന്ന തെങ്ങിത്തേങ്ങിചെല്ലുന്നൻ
 ഉൽപാതകേവും കനൽ ചൊരിയും മട്ട
 പൃഥ്വീശ്ശസനമുചമിച്ചീടേനേൻ.
 ചോരാമിയംഗക്കൊടുങ്കാറ്റാറ്റിയേറവു
 ചാതളയാവുപ്പമെല്ലാം കൊഴിഞ്ഞുമോ
 വേരറ്റ വള്ളിപോൽ വീണിതു തന്മൂല-
 കാമണമാം ദൂവി കവലദേവിതണുനാ.
 നന്ദശീലൻ രാവുവംശജൻ ജ്ഞാതവു
 തിരുന്ന തിർമുഖമവം തൃണിച്ചീടുമോ
 ഏന്തിവണ്ണം തിരച്ചെന്നുപോവക്കിതി
 തന്മൂലംകേകീടമോ പ്രവേശം തദാ
 മോദാമുഷ്ടയാമാറിത്തീവ മാവവർ
 മോദാതാമേ സന്തപിച്ചിതുള്ളിൽ പരം
 മോദാതിതേക്കാർ ദയയിതമാം മട്ട
 ചേതസ്സുണൻ സൗമിതികുന്നുദ്യമാൽ.

ഹാഹാ രാജ്യങ്ങൾ മാരകന്നു രോദിച്ചു
 മോഹം കവർന്നിതു പിന്നെയുമെങ്ങു
 വാവിട്ടുറക്കെക്കൊണ്ടു സെഴുതിരിയു-
 മാവുന്ന മട്ടണക്കീടിനാൻ പിന്നെയും.
 ഉൽപ്പാദനയാത്രയെ വാദിക്കുവാൻ
 ബാഹ്യങ്ങൾ തുടർച്ചയും കിടന്നാളവർ.
 ഉൾക്കാമ്പു മെത്തുകിക്കൊണ്ടിടത്തു-
 സ്തംഭിച്ചുപറന്നുമാറ്റ തെങ്ങിക്കൊണ്ടിടാർ.
 കുറുനീറ്റാകെത്താൻ ധിക്കരിക്കുകയും
 ചെറും പതിനെ തിരിച്ചീട സാധപയാർ.
 തിന്മയുടേം കവരം തന്റെ ഭയം
 ശക്തിയെത്താൻ പറ്റിച്ചാർ പലവട്ടവും.
 സെഴുതിരിയുടേപ്പതിവുതെയച്ചിതാൻ
 സാമവാക്യങ്ങളാലാശിപ്പിച്ചു
 ഭൂമിശാസ്ത്രയാമൻ കടംപുറം
 സ്വാമിയിൽ ചിലവുകൊണ്ടു വീണിടിതാൻ.
 വൈദികൻ മനം പറഞ്ഞിതു തിന്നിൽക്കാൽ
 പ്രിയതമൻ ചിലം ജീവിതം സെഴുതിരി
 ചെന്തറി യോധമണിക്കു മേ തീ നവ
 ഭൂതാവിനാൽ പരാധീനതയെന്നുള്ളും.
 കല്പനപോലാമറ്റം ചെമ്പു ഭൂലാസ്തിയിൽ
 കീഴ്ക്കപ്പാലമൊഴുകീടുകയെന്ന നൃപിതാൻ
 ഇപ്പോളിതാ അതേത്തന്നെവസാന-
 വാക്കു കൂടിക്കെട്ടിക്കൊണ്ടു കണ്ടുമ്പു യി.

എന്നതൊക്കെയല്ലാം അൻ വിധയായ
 വന്ദിച്ചിട്ടുനാശമുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്
 എന്നിവെല്ലാം സുതനാകവാൻ കൈവ-
 സന്നിയെ പ്രാർത്ഥിച്ചിന്നപേക്ഷിക്കുന്നീ,
 വന്ദ്യരും മറ്റുള്ളവരോടുമെന്നുടെ
 വന്ദനം ചെയ്തുക തീ രാമവനനന്ദ
 രാമത്തിലേറ്റവും ശ്രദ്ധയാ വാഴുന്നൊ-
 ക്കണമെന്നുടെന്റെ വാക്കിതൊതീറ്റ നീ,
 വരുന്നിയിൽച്ചാദിക്കവ മുന്നിൽവെച്ചു കാൻ
 തിരുമയന്നരിയിൽച്ചാണെന്നെല്ല വാൻ
 ഇന്നിഹ ലോകവാത്താൻ തൃപിച്ചിട്ടു
 നമ്മൾക്കൊ യുക്തമോത്താൻ കമത്തിടയാ.
 അല്ലെങ്കിലിന്നിതേറ്റം ശുഭശീലയാ-
 യുള്ള മൊൻ സ്വയം ചെയ്തതാവില്ലിഹ
 വല്ലാതൊക്കെൻപൂർവ്വമവപാപങ്ങൾ കാൻ
 കൊല്ലുന്നു മാരണമായ് ഹവിച്ചീവിയം.
 ചിത്തവാക്കായകർമ്മമില്ലൊക്കെയും
 തിന്മയും മറ്റൊരു വെച്ചു മേലിടക്കൊരേ
 ഞാനോ വെച്ചുണ്ടാക്കിയൊത്തു മന്-
 പ്രാണങ്ങളുള്ള കാലം കഴിച്ചിട്ടുവൻ.
 ഹന്ത നെ വംശബീജം മെ ഗർഭത്തി-
 നന്മരെ വാർവെട്ടു തോക്കെണതാകയാൽ
 അന്തരില്ലാതൊന്നീ വിപ്രയോഗേ ജീവ-
 ണസംശ്യാമിപ്പതിന്നും കഴിവില്ല ഹാ.

ഇമ്മൂ വൻപാപിയായ ജാൻ പെറനിൽ
 പിന്നെക്കരേരമവസ്സു ചെത്തിടുവൻ
 തരതരങ്ങളിലും മൽപതി വേറൻ
 കരണയാകേണം വിരോധം വരായ്ക്കണം.
 വണ്ണാശ്രമങ്ങളെക്കൊത്തുനടക്കി നാൻ
 മണവനുള്ള ധർമ്മ പരമാകയാൽ
 ഇമ്മൂ തമ്മീടിവും നാപസിമാരി-
 പൊന്നൊന്നമിതിൽ യോക്കേണമെന്നെല്ലാവാൻ.

221

എന്നിവണ്ണം ചൊൽകു പോകു നമുക്കുതര-
 സ്സനീധൗ മാർഗ്ഗം ശിവമൊയ്ക്കരിക്കേ.
 എന്നെയുടേക്കുവരുത്താം നേരമൊക്കെയും
 മരണിൽ കൂപവേണമേ നവ കാലേവ്വ.
 ഇമ്മമാരെവരേവേ ചൊല്ലുന്ന നേരത്തി-
 ചെത്രയും മീതാനുഗതാം ചക്കുണൻ
 പൂമപിയിൽ വീണു വന്ദിച്ചുനന്നമൊതുവാൻ
 ശക്തിയില്ലാതെക്കിടന്നു കേരളീ കൂലോം,
 വാവിട്ടു കോരതം ചെത്തുകൊണ്ടായവൻ
 കേവിയെക്കൂട്ടി പ്രമേധിനം വെച്ചുടൻ
 സാധിയിരി അനുണർന്നിപ്പുറെല്ലാമരു
 വാച്ചീകിത്തൊഴുമടുത്തൊന്നിഹ.
 എന്നേവമെങ്കിലൊന്നു മുട്ടി സ്വരം
 മങ്ങവേ കണ്ണിച്ചുരച്ചുക്കുമാകൻ
 പിന്നെയും പിന്നെയും സാഷ്ടാംഗമാർത്തിണ
 വന്ദിച്ചു കൂപ്പിത്തുടിച്ചാൻ തുറിക്കുകേ.

226

മനോഹരം

അന്നേരമാവിപിനമൊന്നായ് മഹാകരത-
 ഭൂനീച്ചുപോൽ ബുദ്ധ മഹത്ത, വിശദത കരത്ത,
 രാജസുനന്ദമൊഴിഞ്ഞു, വിവരഗതഗതന്നവുമു-
 ത്തികപതിതാപമൊഴി വിവരണസുഖാഭികരം വെദിത്ത.
 ബാഷ്പാകമാ ശീതസി ക്ഷുദ്രിക്കുമൊന്നഥ
 മേൽപ്പോഴു ദൃഷ്ടികരം പതിച്ചു, തുടനെ വിലപിച്ചു,
 കിഴകിടെ വിറച്ചു, ഗർഭമിടമിയിടറിതവ-
 തലകിന്ദ്രെ താമരൊഴു ചിലതുമെന്തിന്നതയവിച്ചു.
 വാച്ചു വിഷാദമെമർത്തുടുകൊണ്ടു പര-
 മപ്രാസസംവദനവുമിതന്നു, കരെയിട തന്നു,
 ജഡനിലകവർത്ത, ജനകന്യത മേവമിട-
 മവരമവമോക്ത, ശുഭിയലിലവുമിത്തവിടെ നിന്നു.
 ഒട്ടു പൊയിയുടനൊഴിഞ്ഞു പാഞ്ഞമരര
 പൊഴിക്കുമൊന്നഥ തിരിച്ചു, വിധിഗതി നിതച്ചു,
 പഥി ബഹുതമിച്ചു, ഉത്തമിയന്നവിധ-
 മൊഴുപ്പിലോടി വരതിദൃഗയന്നൊത്തുതരിച്ചു.

252

ഏഴാം സർ.

ദേവൻ പക്ഷുണൻ പോകുന്ന യോജ്ഞ
 ദേവിയും ഭരോകാതിരേകും മുഴുത്തുണ്ട്
 കേവലമെന്നെപ്പരിഹസിച്ചാനിവ-
 നെവമെല്ലാം ചൊല്ലിയെന്നായ് ഭവിക്കുമോ.
 പുണ്യശീലൻ പാണ്ഡവമുതൽ ശുദ്ധയാ-
 മകനെയിങ്ങും തൃപ്തിച്ചിടുന്നതെങ്ങിനെ
 ഏതേവമെന്തെപ്പോലാൻ സേരമിത്രിയെ-
 കണ്ണിമയ്ക്കാതെ താൻ നോക്കി നിന്നീടിനാർ.
 പക്ഷുണൻ ഒപ്പിമൊട്ടാൽ മറയുംവെയെ
 തൽക്കണ്ഠം വക്രോമതിയേററപോലവർ
 പ്രക്ഷീണഗാത്രീയായാശു മുട്ടിച്ചുകൊ-
 ണ്ണക്ഷിതിയിൽ പകിച്ചീടിനാർ പിന്നെയും.
 ഭൂദേവിതൻ മകളെല്ലാ യോഗം കണ്ഠി-
 ചുരധാരമെളമെന്തെ കിരണം വിധയെ
 ഭൂതമെന്തെപ്പോലാൻ കണ്ണിർ ചൊരിയുമ്പോലെ
 പാതം പൊഴിച്ചിതു പുണ്യങ്ങളെന്നും.
 ഏണീകലങ്ങളുമൊരോന്നണങ്ങി-
 ദീനതയോടു ചുറ്റും നിറഞ്ഞാകമാൽ
 കണ്ഠാണീസുതയെ നോക്കിക്കൊണ്ടു യോഗ്യ-
 മൃതമെന്തെ വാൽനന്മാരെ നിന്നതേ.
 തതായാശയം പുഷ്പ ഹസ്തികർമ്മ ശുദ്ധികൊ-

ജോതാസമാനോഴിക്കും ജലനീകരം
 വായുദേവൻ ദൈത്യമോഥമ കൊണ്ടുവ-
 നായവണ്ണം തളിച്ചുണ്ടു വീരീദിയാൻ.
 പിന്നെച്ചിതേണ രോധം വീണതേരത്തു
 വന്നരോകേന ധ്വംഗിക്കരത്താളുപരം.
 ഖിന്നയായ് ഭിക്ഷകൾ സാസ്താമീഷിച്ചുവോ
 ക്രന്ദനം ചെല്ലാർക്കു കരളിവെച്ചിടും
 പല്ലം സമിത്തം വരിപ്പതിങ്ങാവഴി
 കൈകൾമീശുന്ന വാദ്യീകീഴിയ്യതും
 വല്ലാത്ത ഭീനസ്വരമുള്ള കേളപ്പൊ-
 മല്ലമൊഴും തർജ്ജിപ്പതരിവെത്തിയാർ.
 നാഞ്ചവചനീരോടിപ്പതു കണ്മവർ
 വേദനയ നാപദസസ്താനികേ ചെന്നുവേർ
 രോകം മുഴങ്ങവർക്കു പൂകാഞ്ച-
 ളുകവേ ചൊന്നാർ സന്തപ്തമമേന്മസാ.
 പൂർവ്വകാമയാനാമരോഹിണി പതരിയെ-
 ന്നോരോമവർക്കു തേരം മുമ്പു കാണാത്തവർ
 വേദം കവർന്നു തളിർന്നു വല്ലഭംവര-
 ണോധിതയാഴം കരയുന്നിതു കാര്യമേ.
 മാമുന ചെന്നു യോജിപ്പുക തെല്ലമേ
 താമസിപ്പാതെഴുന്നെള്ളുക വേണമേ
 താഗീരമീതൻ സമീപേ കിടക്കുന്നു
 രോകം ചൊരാതെ രോടിച്ചു രോടിച്ചുവോ.
 ഏവമാഞ്ചാവകർ ചൊല്ലുന്നതു കേൾ

പാവനം മുറിവുതന്നെ തൽക്ഷണം
 മിശ്രിതമാക്കുന്നതാണല്ലോ മരിച്ചതും-
 തന്മൂലം തന്നെ നീക്കം ഗമിച്ചാൽ മൃതം.
 മാർകസ്സിന്റെ കൈയെഴുത്തുവായ
 ശോകവും ദുഃഖവും യാതൊന്നുമില്ലാത്ത
 ദൈവമേവിയെന്നുള്ള കണ്ടെത്തൽ-
 മൃതത്വം മുഖമെന്തെന്നു ചൊൽവു തോൻ
 തോന്നും തിന്നി മെവമെന്തി കണ്ണീർത്ത-
 ച്ചാകുമൊഴു വന്നിപ്പോലായെന്നും
 നീക്കം ഗമിച്ചാൽ കണ്ടു വാമുറിക-
 താൽസര്യം സന്തോഷം നൽകിയിരുന്നെ-
 തന്നെ തന്നെയും മേലിയെഴുത്തുകൊ-
 ണ്ടിന്നും ചൊല്ലിയിരുന്ന മുറിവായകൻ.
 വേണം വിശ്വസിക്കുന്നതിന്നി സാധ്യകർ
 കണ്ടുസംഗമം വാങ്ങിയല്ലാമറിഞ്ഞു തോൻ.
 മിശ്രിതമാക്കിയതിന്നും കണ്ടിന്നും
 മെന്തെന്നു തന്നെ തന്നിട്ടിരിക്കുന്ന കിമ-
 താൽസര്യം തന്നെയും മേലിയെഴുത്തുകൊ-
 ണ്ടിന്നും ചൊല്ലിയിരുന്ന മുറിവായകൻ.
 മിശ്രിതമാക്കിയതിന്നും കണ്ടിന്നും
 സന്തോഷം നൽകിയിരുന്നെ-
 തന്നെ തന്നെയും മേലിയെഴുത്തുകൊ-
 ണ്ടിന്നും ചൊല്ലിയിരുന്ന മുറിവായകൻ.
 മിശ്രിതമാക്കിയതിന്നും കണ്ടിന്നും
 സന്തോഷം നൽകിയിരുന്നെ-
 തന്നെ തന്നെയും മേലിയെഴുത്തുകൊ-
 ണ്ടിന്നും ചൊല്ലിയിരുന്ന മുറിവായകൻ.

ചാവനം ചെഴു സത്യവൃതനെങ്കിലും
 തിന്നിയിവണ്ണം കുറിയം പ്രവർത്തിച്ചു
 മന്നവതിൽ ചരം മയ്യുവുണ്ടത്ര ദേ
 ശാനുസങ്കടംവെച്ചുമാരോളിത്തപോവരനെ
 സ്വപാദനേ മയ്യം വിനാ വാർക നീ ദേശഭരണ.
 സന്തതം പുണ്യദമാമിങ്ങു നീ പെരും-
 സന്തതിതൻ ശുഭകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തിദം.
 തന്നെയും പണ്ണശാലകൾ തീരത്തു
 നിങ്ങളും തമസാനളിയിൽ കളിച്ചുരൻ
 വെണ്മണൽതിളിൽ സ്മാച്ഛനം ചെയ്യുമ്പൊ-
 ള്ളതേക്കുമുണ്ടായ്തരം തവ മാനസം.
 മാരാതരം സൽഫലങ്ങളും ചൂഷണ-
 മാരൽ ഹരിച്ചുകൊണ്ടൊഴുകേ വന്നുരൻ
 ചാരുവക്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലും മുനികന്യമാർ
 പരമമാർഗ്ഗസമേകം തവ സാരം.
 ഇത്തരം വാല്മീകീകാമുനി ചൊല്ലീട-
 മന്നമവക്ത്രങ്ങൾ കേട്ടു മമവദമറിയും.
 വിശ്വാസ്യപുണ്യകം സമ്മതിച്ചിട്ടഥ
 കല്യാണങ്ങളിൽ കാണെ കൂപ്പീടിനാർ.
 ദൂരദണ്ഡവെണ്ണം പുറത്തു ഗാന്ധാരൈഃ-
 മേഘം വാടി വരണ വശ്രുതൈഃ
 പാകം കലങ്ങിത്തളുന്ന നേത്രതൈഃ
 നാഭീകമോത്തകയാർ മരണാളമേറും.
 ചാവനയാം മുനിനാഥമെൻ പിമ്പങ്ങു

സാധാരണ വരും ദൈവദൂതന്റെയെന്നോ
 ജീവനെപ്പിന്തുണിട്ടെന്നാമശ്ചനീ-
 ദേവിയെപ്പോലെകണ്ടാൽ വന്ദനാസികൾ.
 അർദ്ധപാശ്വാദികൾ കണ്ഠാഭജനമെന്നു
 സങ്കല്പിച്ചാൻ ശിഷ്യവർഗ്ഗമുഷണം.
 ഉൾക്കെന്തിവോട്ടമോരോന്നുചൊല്ലും
 പുക്കാൻ വിദേശമുണ്ടായെന്നുനീന്ദനം.
 ശോകാർത്ഥം സീതതന്നുടെ വൃത്താന്തം
 മകവേ അപസ്മാരമോട്ട ചൊല്ലിനാൻ
 ആകുലമെന്നിയെ സത്യം സംരക്ഷ
 ചെയ്തെന്നവരെയെല്ലാന്നയന്നും.
 ശ്രീമാൻ ദശരഥൻതൻ വധുവെവേദം
 ഭൂമിദ്രപുത്രീ സാധനികൾമെലിയാർ
 നിർദ്ദായയാമിവളെ തൃപ്തിച്ചാൻ പതി
 ശ്രദ്ധയാർജ്ജിച്ചിടേണം സമാപി ഞാൻ.
 നിങ്ങളെല്ലാവരുംതന്നെയും സ്നേഹത്തോ-
 ടിങ്ങിവളെപ്പരം പാലിച്ചുകൊള്ളണം.
 ഇത്തരം പിന്നെയും പിന്നെയും ചൊല്ലിയ
 പ്ലമംഗീസുതയെപ്പിറ്റാൻ മനീശപൻ.
 സീതയെക്കണ്ടതുകയകൊണ്ടോരവു
 മേന്മയുടമിങ്ങുള്ള അപസ്മരവും
 മേലും കരയുമാറസ്സുനീത്തൊന്നെ-
 യാമപ്പുകൾ സങ്കല്പിച്ചിടീനാൻ.
 ഇംഗുളികൈവലപ്രസ്തമം ദീപവും

നന്ദമായുള്ള കേന്ദ്രാഭിനന്ദനവും
 പുണ്യപൂജാവിധാനങ്ങളും ചേർന്നത
 പണ്ഡിതന്മാരും അനുകൂലവരേകിയാൽ,
 തിന്മയും മരണത്തിൽ സ്ഥാനങ്ങൾ ചെയ്തതി-
 ശ്ചായാസ്തമ്യം പൂജാശ്ചരംഗിയാർ
 ഭക്തസന്ദേശമെഴുതിനാകട്ടെല്ലാമു നന്ദ-
 ഗാന്ധ്യം വന്നിപ്പു വാണാളതഭവാവരണ,
 മൈതര്യമിതയുമു മോക്ഷകാർയ്യങ്ങളിൽ
 ചേർന്നാഗതിയെയും വിട്ടു നന്നുമിത്രയും
 നീതിവിധാപംവരെയുള്ള വാർഷികം
 മേളിനീന്ദ്രാമാന്ദിരക ചേന്ന ചെല്ലിനാൻ,
 മീതയായ്ക്കുമിട്ടു വാഴുന്ന രാമവ-
 ഷോണിനാലോരവരേന്നതിനാൻ പിന്നെയും
 മേലിനെയക്കാളിൽ കളഞ്ഞു ജാൻ തപസ്വാ-
 സേവയ്ക്കു വീണ്ടുമിടങ്ങുമ്മീദിനൻ വിശ്വാ,
 ചെങ്കിയാസ്തമ്യം പുണ്യോത്തമ വോ-
 നീളരമാണു കാലത്തിൽഗതി ഭൂതം,
 നീതിമാന്മാരായതിരും വശികളും
 തപാഭൂതന്മാരെക്കൊണ്ടുമാ മാർകിദാ,
 എല്ലാം ക്ഷയംതന്നെമാണോർത്തൽ സമുദ്ധി-
 കളല്ലാം പരത്താത്തമേൽക്കിവരുന്നതും
 എല്ലാം വിശ്വഗാത്രമാണു സംയോഗ-
 കളല്ലാം മരണാത്മമാണു ജീവചൈവ്യം,
 എന്നതുമുഖം സുകകളത്രാഭികൾ

120

121

തന്നിപ്പും കിരണമിപ്പും ധന്വതിയും
 തന്നെല്ലിമാസകിതിവെക്കുംയുവയോടു
 വന്നിട്ടും വേർപാടു മന്ത്രേത നിർണ്ണയം.
 ദർശനമാദി വിശേഷം സ്ത്രീകൾക്കു
 കർമ്മശരത്രോ വൃന്ദസന്ധിയാശ്ലേഷമേ
 നിത്യമേതമാവെയാനമാവാമൊതുക്കുവാൻ
 സന്തപമേവം മഹാൻ ശക്തനല്ലെ വിഭോ.
 ഇമ്മേ മഹാനമാ കമാരൻ പരയുന്മഹാ-
 മൈത്രയും മീയം ശപ്തിച്ചാൻ കാലുതമൻ
 ദാഹിപ്പിപ്പിപ്പിച്ചു താളിൽനിന്നല്ലാതെ-
 യുരംക്കാമ്പിൽനിന്നവളെക്കളഞ്ഞീടവൻ
 കാരോ പൂരവൃത്തരത്നപഞ്ചരം നിത്യവു-
 മാരാൽ സുമിത്രംസുതൻ കഥിച്ചീടിനാൻ.
 ധീരൻ നരേന്ദ്രനമഹദ് പണിപ്പെട്ടു
 നീറുന്ന ശോകമടക്കി വാണീടിനാൻ.
 അങ്ങനെയൊന്നുംനമെന്തും-
 ഉദ്ധാ കഴിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു വന്നീടവ
 ദൈത്യവു ചൂട്ടമില്ലാതെ വന്നുണ്ടു-
 മാത്രികാവങ്ങളണങ്ങിതു പിന്നെയും.
 അക്കാവകളെഴുതെല്ലിനാൻ രാമവ-
 മപ്രാതിക ചൂവതാപ്തൻ മഹാമുനി,
 അപ്രവാളാസതാളങ്ങളാൽ പൂരിച്ചു
 സൽകരിച്ചാൻ രാമരാജനം സാരം,
 തന്നെ സകലശക്തിയാമുള്ളത-

കർമ്മ പൂർവ്വം ചെല്ലു പുണ്യവാൻ
 വാസ്തവ് കപോധനൻ വന്നോരു നേരത്തു
 മനോവന്നരം കെളിക്കിട്ടു കായസം.
 സാരവെഴുതെളി വാഴം സുധമുതൽ
 ശോഭ കേളീടുന്നൊരാൾമാനമണ്ണപേ
 താവസുന്ദരനെയോ ശക്രോപമൻ കാമ-
 ഭൂപതി ഗർഭാസന്തേ മേവീടിനാൻ.
 ചിന്നയത്സരം വിനീതനായ് മാമുനി-
 നന്നോട്ടു ചെന്നാതിവണ്ണം നമോക്കമൻ.
 നന്ദനംയെന്നധുനം നിന്നിരുവടി-
 തിരുമുത്തൊന്നുവാൻ മാതൃമുഖകയാൽ.
 ഏകദെ രാജ്യവും മിത്രവശ്ശുരു-
 മെന്നനമുതൽമേൽനിവരമിതാ
 ഇന്നവയാൽ ജവകമ്മമെന്നൊന്നു മോൻ
 നന്നിച്ചു ചെല്ലുതന്നെത്തൽചെല്ലുന്നം.
 ഇമ്മം മഹകണ്ഠവൈരിനൻ മോയിതം
 ചിത്തമോമൽ കേട്ടു മാമുനിശ്രേയസ്തനം
 യുക്തരൂപം രാമുവംശശ്രേണിത്ത-
 മുക്കിയെന്നൊതിപ്പുറത്തൊന്നനന്തം.
 മൂന്നം മധുവെന്നു നീളവേ പേർകൊണ്ടു
 സന്തതിമാൻ ജയിച്ചാതൊരു ഭാവവൻ
 വെണ്മകി ചൂട്ടുന്ന ദേവതൊസ്സവിച്ചു
 നന്നുവൊമ്മെപോലുള്ള വരങ്ങളും
 കാളീടം തീലാലപോലെ മിന്നുന്നൊരു

180

ശുദ്ധവും അർത്ഥസാദൃശ്യം ഉള്ളതുമായ
 കാലക്രമം വരുത്തുന്നതായ നവോദയം
 കാലോപമൻ വരുത്തൻ മഹാഭാരതം.
 ഭൂപാലൻ വരുത്തും മഹാഭാരതം അന്നേരവും
 പാവകർമ്മങ്ങൾക്കു ചെല്ലുന്ന നിശ്ചിതം.
 സമുദ്രം താഴെത്തന്നെ ചെല്ലുന്നതും
 ഭൂപാലൻ കരവു വന്നുവരുമാം.
 പത്രം നാൾ ഭൂമിയിൽനിന്നു കണ്ടതി-
 ന്നുത്തരവുമാറ്റം മധുരം മഹാഭാരതം
 ചിത്രം കാകം തൻ പൂർവ്വമായും
 സ്വർഗ്ഗം ഗമിച്ചിരിക്കാൻ വരുത്തുന്നതും.
 ശുദ്ധം യദിച്ഛുകൊണ്ടാലവന്നാൽ
 മാലാകൾക്കു ചെല്ലുന്ന നിശ്ചിതം
 കാലാനുസൃതം വരുത്തുന്നതും
 ശുദ്ധമുള്ളപ്പോൾ വരുത്തുന്നതും.
 യാദനമാം പണ്ഡിതന്മാർ വന്നിരിക്കുന്ന
 മാമുനിക്കാൽ ചെല്ലുന്നതും മലർക്കും
 താമിസ്രനാമവൻ നിത്യം മുക്കുന്ന
 ഭൂമിപാലൻ കാത്തുകൊൾക നീ സാമ്രാജ്യം.
 ഇന്നിപ്പോൾ ലോകകർമ്മങ്ങൾക്കു
 മന്നവനായ് കവാൻ വാണുകൊള്ളും വിനയം
 ദന്നയനെ ഭൂപാലൻ തപോവൃതം
 വന്നാലതന്നെയും നിത്യമല്ലാ വിനയം.
 ഉഗ്രസംഹാരകാലങ്ങളിൽ ഭീഷണ-

[illegible]

39.7

സ്തംഭിപ്പിച്ചു സന്തോഷമുണ്ടാക്കിക്കിടപോ
 ഇഷ്ടങ്ങളിടയ്ക്കുണ്ടെത്രസംഹാരത്തി-
 യഗ്രന്താക്കു നൽകിക്കേണമിങ്ങു മേ,
 നിത്യവും നന്ദപ്രഭാതം മനിക്കരുത്
 ഭൃത്യക്കുളം മുഖ്യധർമ്മമെന്നാകിടപോ
 അതൃഗ്ഗന്താമീലവണയെക്കൊല്ലവാ-
 യത്ര മാം കല്പിച്ചതുകേണമത്രെ.
 സൂര്യവംശം ചാതുരം വിവിപുത്രനാ-
 നാർത്ഥമെന്തെങ്കിൽ മേ ഇതുവെങ്കിലോ
 ക്രമേന്ദ്രാസ്തമോയ ദൈത്യനന്ദക്കൊത്വതി-
 താർത്ഥ്യം നിശ്ചയിച്ചതുകേണമിന്നു മാം.
 ദൈത്യാകിളവുനാം സാക്ഷാൽ യുവനാശാ-
 പുത്രനാണെന്നു ദൈവാനന്ദമൃതിൽ
 ദൈത്യനാമുണ്ടായ വംശമെന്തെ
 തീർന്നീടുവാൻ മായക്കേണമത്രെ
 ഇതരം പരജനമിത്രാനന്ദൻ ശത്രുക്കു-
 നൽകാപുത്രിഭാവന നിഷ്പ്രവിടയ
 അത്യാപചമാം തദീയതെന്തിനാൽ
 സുബ്ബമാർത്തീൻ പെരുന്നെന്താകമാം.
 വീരഗുണാവനമൊന്നു പാണ്ഡി-
 യനൊക്കെമിങ്ങുകിട വിളിച്ചാക്കാൽ
 നാണയണാഖ്യമാമെന്തും കൊടുക്കഥ
 നെക്കേവം കൂട്ടമാവേക്കാതീടിനാൻ.
 ദിവ്യമാമിങ്ങാണെന്നെങ്ങും ഫലിച്ചിട്ടും

240

260

തിവിവാദം വൈദിനഞ്ചയനാശനം
 സ്വപ്നാഭ്യന്തരായാത വിഷ്ണുവാം
 സർവ്വഭാരൻ രചിച്ചുള്ളതാണിശ്ശരം.
 തക്കഞ്ചനാമനാമഭ്യന്തരസ്യനെ
 തിഗ്രഹിപ്പാൻ ഞാൻ തുനിഞ്ഞതാരുനേവം
 ഉഗ്രമാമീശ്ശരം വിട്ടീട ഭൂതങ്ങൾ-
 ഉദാഹരവ പെടിക്കുമെന്ന ചിന്തിക്കയാൽ,
 ശത്രുപൂർവ്വാഭിമുഖോതിദ്വരാനന-
 ശാത്രവൻ മന്ത്രിമാരെപ്പാത്രു പൊല്ലിനാൻ,
 ഉത്തമരാജാഭിഷേക സംഭാരങ്ങൾ-
 ഉഗ്രയുമിപ്പൊരും വഞ്ചനണമെന്നസാ,
 ശത്രുരാജാഭിഷേകം കഴിച്ചാണു ഞാൻ
 മേന്മാരെനെ യുദ്ധത്തിന്നയപ്പതും,
 ഇരും ഗുപ്തൻ നിരയാതിച്ചതു കേൾ
 സുരൂപനായാൻ കഭാരം തൽക്കണ്ഠം,
 പിന്നെത്തുടമം മറ്റൊരു ഗുപ്തഭാരൻ
 അനാമഭിഷിക്തനായ വീരനായമൻ
 മനം സുരോദിഷിക്തനായ ശ്രീഗുഹ-
 നെന്നപോൽ തിസ്സുപ്തനാശ്ചിഷ്ടിതനാൻ,
 അഗ്രജയാത വെല്ലുറെ വന്ദിച്ചുട-
 നകപ്രതാപനാം ശത്രുപൂർവ്വനവൻ
 അഗ്രാജമാവത്തിനാൻ താൻ പുരണ-
 വ്യഗ്രത പോമാറ തിജ്ജിമിച്ചാതഹോ
 ഉത്തമകേരളമാം മേൽതിൽ ശത്രു-

കർമ്മനൻ വീരാതിവീരനെയും വിധയനും
ഉപദേശാഭ്യന്തരനെയും ധാരാളം മേൽക്കൈ-
വയ്യച്ചമെട്ടു കേൾക്കാൻ മറ്റൊരുപേരും.

288

ഭണ്ഡകം

ഉണ്ണയാക്കിയുടെ നിയോഗമനുസരിച്ച് വേല-
കയ്യത്തിൽ നിന്നും തുടർന്നു, ഉണ്ണയാക്കിയുടെ പരി-
ണാമയായ അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കാൻ മറ്റൊരുപേരും.
വേലകളെപ്പറ്റി കേൾക്കും രണ്ടാമത്തേ-
യിട്ടിട്ടു മേൽക്കൈയ്ക്കു കേൾക്കും, അന്ത്യകാലത്തെ കേൾ-
ക്കും അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും.
അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും, അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും.
അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും, അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും.
അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും, അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും.
അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും, അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും.
അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും, അന്ത്യകാലത്തെ കേൾക്കും.

300

എട്ടാം സർ.

ചതുരമഥ വിജയഗുരുവുമാൻ ചുവന്നമ്മി
 ചൊല്ലും വഴിക്കു ദൈവതയനൈക്കൊല്ലുവാൻ
 മഹാശൗഖമെങ്കിലും ഗർഭിണിയെക്കൂടി
 മാതാവേറ്റാൻ മാതാവേറ്റാൻപോൽ വിളങ്ങിതാൻ.
 ദിവസകരകവവിമലകീർത്തിസംവർത്തൻ
 മിക്‌ഡാലവുപ്രഭാവൻ ഗർഭിണിയെ
 പരമമേകസ്മര്യ പെണ്ണിതാങ്ങുന്നതൻ
 പിന്നിലും മുന്നിലും മുട്ടമാറണന്നാ
 ത്താഗ്ഗമമേയൊരുതരമൊഗാംഗ്വക-
 ത്തവുകൾ തുളിച്ചുതകവപായുവും
 പരിവീരസി വരമപതാകകളാട്ടമാ
 ന്നങ്ങളിൽ തങ്ങളിൽ ചെന്നതയവേ,
 പുത്തരിതന്നിതമതു മുമ്പിൽ തരിച്ചിതു
 പിന്നെപ്പൊഴികൾ പിന്നീടൊപ്പകളും
 വരവവചമുപിയിരി മൂന്നുവളം തിരു-
 വമ്പടിക്കുമടിക്കുമെന്ന് ഇങ്ങനെയും.
 നവകസ്മരകമെങ്ങി കണ്ടിതു സാധാരണ-
 നോത്തു ചാമത്തു ചാമയളിതരം.
 അതിപ്രവരമൊഴുകിയുമടിച്ചൊട്ടു മാറിയും

മാദീയവച്ചു മടങ്ങിയൊത്തുങ്ങിയും
 വിവിധഗതിയൊഴു സുപഥി വീങ്ങിച്ചിരുന്നോര-
 മിന്നലിപ്പോഴെങ്കിലും ഇപ്പോഴെങ്കിലും.
 വിഹരഗണമതിരസരമാടങ്ങു കൂകിക്കൊണ്ടു
 വെണ്മണുതന്തിട്ടിൽ കളിക്കുന്നിരുന്നോരമേ
 സുപഥിന്നരരവികിരണമോദ നീയുണിതു
 സാരണസംഘം സൈന്യമെങ്ങിയൊരുമുമാ.
 പടകളുമെല്ലവകളുകേൾ തന്തിസ്മിതി
 പാദപദകളീടങ്ങർ യിമ്മിക്കവേ
 സിന്ധുവെന്തികേൾ വെട്ടമാകാശനംതന്തി
 സാമ്രാജ്യമാമ്രാജ്യമാണിന്നാദതിൽ.
 വിമലതരസവിവരമിപ്പോരമുസാരമേയ
 വീണ്ടു മിറങ്ങിക്കളിച്ചു മെടിച്ചു മേൽ.
 പ്രാമീകവെന്തിയമുക്കുസേനകളാകവേ
 പാർത്തിരുന്നോർത്തിരുന്നോരമോരണോരും
 മനസ്സവനമു വെണ്മണുതന്തിയു പൂർത്തികൾ
 മാമുനീയുണ്ടിടക ചോദിച്ചുറിക്കുറുതേ
 ഉഷണി തിരുവെന്തിയൊരോരമെങ്ങിനീയാൻ
 തീരവെന്തി മാവെന്തിയു വീർപ്പുവാൻ.
 അതി വിമല വെണ്മണുതന്തിയൊരോരമേ
 മറിഞ്ഞുവെന്തിയു പ്രാമീക വെണ്മണുതന്തിയു
 വെണ്മണുതന്തി സുപഥി തിരവെന്തിയുടാം തോപുരേ
 തോതിയു ബാതിയു ബാതിയെല്ലാം
 കളിമുക്കി തന്തിയെന്തി പിന്തിയെന്തിയൊരോരമേ

കാക്കിട്ടവാൻ സമയേ തിങ്ങളെത്തണം
 പടകളെയുമഥ നഗരപീഡയങ്ങുതൂമ
 തളാതമളാതമണ്ഡലം തീർക്കണം.
 അതിനു പരമഹമവിടെ മുതയ്ക്കുമിടവ-
 നമ്മീപ്പടകളോരോന്നായിനിന്നതുകാൻ
 പലവഴിയുമുണ്ടെന്നക ബഹുനദികളാഴിയിൽ
 വൃകകയൊന്നാകകയൊന്നായ്തുംവണ്ണമേ,
 വചനമിദമെളിമുനിയൊത്തുതൻതേരേറി
 വാലികൾത്തൻ കദിഞ്ഞാനയച്ചാനവൻ,
 വരഹരിതഹയഗണവുമെല്ലാംവിധം പാഞ്ഞു
 പാടേവകോടേവകോടേമററിതേറ്റ,
 പുനരമലസുരഭിനിതൻ തിമ കളിയ
 പുണ്യാനിലനാൻ സുസോവിതനായ് കടന്നും
 പടമുമുനിയവസാനിയെയും വിളങ്ങിപ്പം
 പാവനതാം വരദാജ്ഞാൻ മഹാശയൻ,
 പനവകളുമതിഥിഹിതരാമരുനീട്ടതും
 പാതം ഹരിച്ച ശേനിച്ചു ഫലാലിയാൽ.
 വിനതതരുനീരുകൾ വനലക്ഷ്യിയയച്ചിച്ച
 തിക്കിത്തിരക്കിത്തിരുന്ന കാനിയും
 കളർമയഴമിളയതൃണപംക്തിക്കിടയ്ക്കിടെ-
 ക്കാണും ശിവാമൽ കിടക്കുന്ന മാൻകലം
 ഹഥനയിരിപൊത ചലനമെന്തേ ശിശുക്കൾത്തൻ-
 ചാളവും നോളവും നോക്കുന്നതേഗിയും
 തളിതൊളികളെഴുമരിയ ഭാമരക്കൊമ്പത്തു

ഭൂ

ഇക്കിയിദോരാർവവമുവശ്രുണിയിൽ
 പരിപതിതരവീകിരണമെന്നും പരിച്ചയൽ
 പൊൽതുകീചെത്തുകീചെൽക്കുറേ ശോഭയും
 മനസ്സപതി കുതുകമൊഴു കണ്ടുകണ്ടങ്ങിനെ
 മാമുതിയൊത്തു മനം ശമിച്ചീടുന്നാൻ.
 കുടും വൃതപരിമളമൊഴുവീയിക്കൊണ്ടു
 സ്വായം സമയം സമയ്മിച്ചു വായുവും.
 കതിരുകളെയുമെല്ലാവി നിർത്തി ചൂവനതൊ-
 ത്തുഴിപൻ നീൽക്കയൊളങ്ങു വാദ്യീകിയും
 അകികിപതിരേസമണയുന്നതു ദ്രുമാ-
 യാദാപവസാവസ്യ ഹയാകലം
 അഥ കശവവചനവുതന്നെയും ചൊല്ലി-
 യത്നംതന്നെ സൽക്കരിച്ചാൻ മുതിരപൻ.
 മധുരനരകഥ പലതുമൊകി വാണാരങ്ങ
 മുവതമേ വരുമകൊന്നുമുണ്ടൊട്ടും.
 സുവതൊഴവരവിടെയെഴുന്നെൽമാ ത്രിതാ-
 നശപിനീക്കശപിനീദേവകളെന്തൊപാൽ.
 ദശരഥജവരമറിയിച്ചാർക്കളുവാൾ രണ്ടു
 ഭാകകശാരകംമാർക്കുന്നതാറുവോൾ
 മുതിരനായർ കലപതിയൊരോത്തമാ വൃത്താ-
 മർത്തിദ്രാവശയായിരിക്കുംവിധമേ
 കളർമയൊട്ടു ചെവിയിണയിച്ചൊറ്റ ശത്രുഘ്നനും
 ശ്രീസുതാമാ സുതാമാകി തുകംവിധം
 നയനമലതുമിടയൊടവനേറെശ്ചസിച്ചുകൊ-

അങ്ങനെയല്ലേ മേ യെന്നു ചൂപ്പിടിയാൻ.
 മുനിയുണ്ടിമുതിരുമന്ദസം ചെന്നു ബാധക-
 കയ്യണമെന്നു മരു ചൂപ്പിടിയാൻ.
 പരമമുതലയസവിമലാശിഖിൽ മുങ്ങിയും
 പാനം വിചാരിക്കാൻ മായനേ തിങ്ങിയും
 രമ്യവൃന്ദപതിസന്ദർഭനതസ്സണനിയി യരിഞ്ഞീട
 തവതു പോവതു പോവുകതേണ്ടതേ.
 പുതുതുമ്പിനമ്പലമുതലയെപ്പോഴും തളിച്ചതി-
 പ്പുകമാക്കാവു വീഴീഴും മരുതൊഴും
 ബഹുലതനന്ദാഭിഭാസമാവതമരുതരി-
 മവെപ്പുവരവെപ്പുവർവേല വന്നതേ.
 തവക സുരമുഖർതി. ചന്ദ്രമേരം നിറച്ചു നൽ
 പൊൽത്തൊഴെഴും തൂംഗനാളം തെളിച്ചുവെറാ
 പ്പുവർവതിതയഴകൊടുമണച്ചിതോതാൻ ചാങ്ങ-
 ന്നീക്കാനും കാണാനെക്കാഴ് തരാ.
 വിളതയയജനയശ്ചകേരമിതെന്നപോൽ
 വണ്ടാർമയി ശ്രീവന്ദമകുപ്പി തൽക്കണണ
 സന്ദേശമിതൊഴു ബെത നിറച്ചിതു വെണമണി-
 കച്ചുപ്പുകൾ തൻപുകൾ തരുണവൃക്കളിൽ.
 കളർപവനപരികവിതവേണശ്ശതിതൊട്ടും
 ക്രോരയതിസ്വാനമാം ചാരുവാദ്യത്തൊട്ടും
 ശുഭനായകനിൽ കുമ്പുരയാദങ്ങളെടുമേ
 ചെല്ലുകൊണ്ടുതൊന്നുകൊണ്ടാടി പിന്നെരവുവും.
 നാരിയതിയിയവുമുതലസംഭരമേ ചിന്തിയ

വെണ്മുത്തുപാലാഴി ചക്കത്ത താരങ്ങളും
 ഉദയത്തനകുന്തിരഹരിക്കയാമോരോന്നു
 നീങ്ങിത്തുടങ്ങിത്തുടരെ ക്ഷയിച്ചുതേ.
 ജനകന്ദുപമകളുടേയാതളിനീകർത്തൻ മുഖ-
 നീർവെരികളുടിക്കൊണ്ടെന്നപോൽ
 ശരീരയിൽ മിമിപ്പെടുമളവില്ലാമ്പിമിവല-
 യിരേര മേന്മാരുമാറാഴ് ചക്കത്തുപോഴ്,
 കനകമലിമസിതകരമെങ്കും പരത്തിയും
 കരും തുഞ്ചമൊപ്പംശുക്കർ തൂകിയും
 കവനയമുഖസ്സന്ദ കംബിതിന്നെന്നപോ.
 മംഗുമാനാശു മോഹത്തിലൊന്നൊരുമോഴ്,
 തന്നെ നരപതിയുമതിവിനയമൊഴ് വാപ്തീകി-
 തൻപരം വന്ദിച്ചുനഗ്രഹമേറമോഹോ
 തത്തന്നവിസരയഥ പുറപ്പെട്ടു രാജ്യവൻ
 താരമായന്നു മായം വിട്ട തേജസാ,
 ജനകന്ദുപമകർ മരുവുമ്പ്പുണ്യദേശത്തെ
 തോക്കിടയാക്കി പ്രണമിച്ചു വീണ്ടും തരം
 ഗളയമിതവെട്ടുവനമൊപ്പുപൂർക്കത്തോടും
 പോയതവൻ യാതവയ്ക്കുമറി ഭൃതം.
 ഭൃതതയമുന്തിരിവകതളിയൊരുമൊഴ്തന്ന
 തേക്കെപ്പിടിക്കാട്ടു പോയവനെത്തിയാൻ
 നിമ്മിഡതന്നെതിരികൾവാച്ചിടും കാളിനി-
 തൻകുംഭിമ കുംഭി മഞ്ജു വന്ദാത്തരേ.
 സമുദ്രവനസമരമൊന്നൊന്നും കേൾക്കായി

120

140

യാമനകീരണ്ഡമരം മുനികർക്കുടൻ
 സൂചിരമതികുറിയനപരവ്വരാം ചോകൽ
 ജീവനും വയലുപാരമെന്നുപോൽ.
 അഥ വിവിതബഹുമതിയൊരവനെയവർ സൽകരി-
 ച്ചുനര രാപജ വസിപ്പിച്ചിതാക്കാൽ
 മിതിജനരെ കടുത പരമോരോന്നുമോതിനാ-
 രത്തോപസർ അപസംഹാരിസുനിയെഴ
 മൂന്യസി പുനരതികൂലകകുലങ്ങൾ ചെയ്തുവ-
 മരകം ജയാശിസ്സു പിൻതുണയായുടൻ
 റൂപനരമസദുശജി പൊയിതു ദൈത്യനെ-
 രക്കാൽപാരവൻ വാനവനാർ പുകർത്തുവോൻ.
 ഭൂതകവചനിരമിതവരശസ്ത്രങ്ങളിൽ ജ്വാല-
 സ്മൂതാഭ തളി ചിഗുണദ്യുതിയൊളം
 മഹിതനരമയമതിൻ മഹാനന്ദാ ഗമിച്ചു കണ്-
 ചിന്നമോറന്ന മാനാതവർ പാക്കുവേ.
 ഭയുനഗമസവിധഭൂവി ചെന്നുനേട്ടു-
 ദൈത്യൻ പുറത്തു ഗമിച്ചുനറിഞ്ഞവൻ
 സുഖമി പുരവരവിപുലഗോപുരം പ്രാപിച്ചി-
 തക്കാപമൻ കോപമേന്ദ്രതാഹിരൻ.
 കവചിമരയാദകുലത്തേജസാ ഗോപുര-
 പ്രാപമാരാൽ തദത്തങ്ങളു ധീർക്കും വിദഗ്ദ്ധ
 അസുരഭേരവിമതിജീതി പൂജണാനിത-
 ഭാകാതെ ചാകാതെചരതമോയുമോ.
 ധൃവനദയുടേക്കതിരവഗത തൽപുര-

സീമയി നാലുപാദം ചെന്നെത്തുവേ
 മിതിരുകവചി ലവണമെണ്ണും മഹാപഥം-
 പ്രാണമകാശമേ കാത്തു നിന്നിടീനാർ.
 തമുസ്സവനഭരവതാനോരതം വൃദ്ധങ്ങൾ
 സ്തുതയെപ്പറപ്പിച്ചു ചുറ്റുംവിധേയ
 മൃഗപതികളൊളിവ്വൊഴു സഞ്ചരിക്കും കൊടു-
 കാഴ്ചനോട്ടമനസ്സുനമയ്ക്കൂ മഹാമം.

173

ഭണമകം

മൃത്യു ചെന്നുളവു പെന്തെന്നു കേളിക്കൊരു
 പൂഷ്പാഭമാസമിതിചോരം, ദിഷ്ടാന്തപത്മനേന
 വിദ്യകുമാരധികപുഷ്പിയെഴുതുന്നതു പാർ,
 ജ്ഞാതോജ്ഞാതമോഹപ്രതാപി നൃപ-
 താമോ ഭൂഷി ബഹുഭീമം, സ്തോത്രമൊഴു സപതി വര-
 വാഹനീയയറിയക്കൊഴുവുമണഞ്ഞു മിവി കാമം.
 അന്യം കടുത്തുപുക ഉണ്ടിച്ചു മടുത്തു
 മുമ്പിൽ തെളിഞ്ഞിതൊരുപ്രപം, സംഭവമിതനുപമ-
 മംകൊടു പായുമൊരു വസ്ത്രമേ അംഗമധാരം.
 ചെന്നിട്ടു കേൾമിടകൊമ്പിട്ടു മീശ കനൽ
 അന്യനകണ്ണുകൾ കരോരം, കമ്പിതദിനമല-
 മമ്പൊളുകാളി ശരീരവിംസമടംബുകൾ കരാളം.

ജന്മതാസംഗം

ജന്മപ്രജ്ഞയെപ്പോലെ ഹയിച്ചു തൻ
 കണ്ണുകളിൽ കോളുതുയർത്തിപ്പിടിച്ചുവോ
 ഗഭീരമൃഗംകാകനാദമോദാദമിതൃ-
 വന്ധൻ തദാ മൃകച്ചങ്ങുമാറൊന്നിനാൻ.
 മൃതശരമപാലമയാട്ടം വന്ധാഗന്ധ-
 മൃതിയോട്ടം കണ്ണപാശനന്ദമുഖിത്താട്ടം
 കളിതേനയവശാധിപനവൻ ജംഗമ-
 പ്രേതാഗ്നിദപാലമൃതനാൻ പുരോഗാപുരേ.
 അനേകമനകുതുവൃന്ദാം ശത്രുഃപു-
 മനവനങ്ങു നിൽക്കുന്നതു കണ്ണവൻ
 വനകോപേത ചൊല്ലീടിനാറെന്നിന
 വന്നു നീ യായുധമായിട്ടു ഭയങ്കര.
 ഇത്തരം ശത്രുക്കളുള്ളൊരു ജീവനെ-
 പ്പത്തായായിരത്തിൽ കരയാതെ അന്തം
 സന്തപനം കൊണ്ടു തിന്തിട്ടുണ്ടതുളള
 ചതമീട്ടുവായിട്ടു വന്നിടതാ മൃഗം നീ
 ഇന്നെതിക്കിട്ടു വേണ്ടുന്നൊരാഹാരങ്ങൾ
 തന്നായ് ഓടിപ്പിടിക്കുന്നുവെന്നാകിവും
 ഏതൊക്കെ അന്നു ധാന്യവൃതാൻ തന്നപോൽ
 വന്ന നിന്നെ കൃഷിപ്പിടത്തേതുമേ.
 ഇത്തരമൊക്കൊന്നു തെളിയംചെയ്തുകൊ-

ബ്രഹ്മയും പൊളിച്ചിരിച്ചാൻ മഹാസുതൻ
 ശത്രുഘ്നവീരന്റെ നേത്രങ്ങളങ്ങി-
 മാത്രം ചൊവന്നുതുടങ്ങി കദരുകേ.
 സന്ധ്യമേഘം മഹാത്മാ ശത്രുനാശനൻ
 കൂടായാത് തരീനോരുനേരത്തിലങ്ങസാ
 കത്തിലപവിച്ഛേതജസ്തിനാൽ തന്മുഖ-
 മന്ത്രേണമുജ്ജ്വലാത് ചമഞ്ഞു തുലാം.
 ഭൃംഗവീര്യമം ചൊന്നമൊന്നങ്ങട-
 ത്തവ്യീശപരൻ തൻകരത്തിൽ പിരിച്ചുവൻ
 തന്മുഖം കംഭീനസീസുരനെപ്പാർത്തു
 ശവതുച്ഛൻ ഗർഭീകാഞ്ചരമോതിനാൻ.
 സാക്ഷാൽ മരണമൻതൻപുത്രനേയെ ഞാൻ
 കാക്കുന്നുശത്രുവാം രാമന്റെ സോദരൻ
 യിത്രം ദിവ്യങ്ങളെക്കൊല്ലുന്നശത്രുഘ്ന-
 യദ്യതിനെക്കൊൽവതന്നെ വന്നേതഥം,
 മൽപുരന്താം മഹാത്മാവിനെ യീ വെണ്ണെ-
 രപ്പുകടോരുവാന്മാണ് ഞാൻ വന്നതും.
 യുദ്ധത്തിനാഗ്രഹമുണ്ടെന്നിരിക്കു ചാരു-
 യുദ്ധം മവാൻ മേ തൽകേണമിപ്പൊഴേ.
 സമുക്തർക്കൊക്കെയും ശത്രുവാം യീതിന്നു
 ഉന്മൂലേയേ ഗമിച്ചിടുമസംശയം.
 യിന്നെകീഴ്വരങ്ങൾക്കു പരിട്ടു നൽകവാ-
 യെന്നെ പൂജാധിപതിനായതുച്ചായിഥ.
 ആയുരമെന്നിന്നെന്നുള്ളതുമിപ്പൊഴി

അയോധ്യന കവ കാണിച്ചുനേയ്ക്കു ഭരതൻ.
 ശത്രുഘ്നനിന്മേലു പാഞ്ഞു ബാണം തൊട്ടു-
 ത്തുകൊണ്ടുതൊടുകേവന നിശ്ചിത വിധേയ
 ഭക്താഗ്നിസ്തപിംഗങ്ങൾ തൻ ഗാത്രത്തി-
 ലെത്രയുദ്ധമുഖ്യം പരിഭ്രമം ചെയ്തായിരേ.
 മരണങ്ങൾ കൂഴിഞ്ഞുതൊടുകട-
 ശബ്ദത്തെപ്പോലും ഭയമുണ്ടാക്കു കടിച്ചുനേ
 പെട്ടെന്നു തീവ്രകോപന ദൈവശൃംഗം
 ഭയം നീ നിസ്സന്നിഭെന്നു ചൊല്ലിത്തൊ
 സ്തപനം താങ്ങാതെ വൃദ്ധം പര കൂത
 ശത്രുഘ്നമുഖ്യം വെക്കെന്തെന്തിന്നാൻ.
 തൻകണ്ഠം താൻ ശിരസ്സാണെന്നുവെച്ചു
 പത്തുനൂറ്റാണ്ടു വീഴുകകാണാൻ
 ശത്രുഘ്നമുഖ്യം വീണുതു വൃദ്ധം.
 പ്രത്യുൽഭവപുത്രവയുമായി തുലനം.
 തന്നുടെ കരം ഫലിസ്താമെന്നു കണ്ടു
 ചിന്തനകോപന രാത്രിയോടാധിപൻ
 ഉണർന്നുയരു പാറ പുഴക്കിടാ-
 മനസ്സെന്റ മാറിവെക്കുന്നതെന്തിനാൻമൃതം.
 ചിന്തന വെട്ടുകക്കൊണ്ടുതന്നെത്തും
 യാണവയ്ക്കൊണ്ടു നാലുവരണവൻ
 കാണിനേതൊരു പൊട്ടിക്കെട്ടും തരി
 കാണുവാൻ പണിയാമെട്ടിമായമരം.
 വമ്പാറകളും മരങ്ങളും മേൽക്കുമേൽ

വന്ധനാം കൈത്യ നെറിഞ്ഞാനദനൻ.
 ഗംഭീരനാദമെത്തും മുയിലൊക്കെയും
 കണ്ഡസ്തരത്തു തളിഴിനാൻ ഭൂപരം
 പൂമചീയുകാകാശവും മുഴക്കും മളി-
 ചത്വഗ്രഹം ബാണവർഷമനന്തരം
 മിളിമിളിപ്പൊഴുചവേ മഹാഘോഷേണ
 ശത്രുപുഷ്പയുദ്ധാവണം മൊഴിഞ്ഞുതേ.
 ഭൂതനായുച്ചത്തിലാത്തു നിശാചര-
 നത്സന്നതവൃക്ഷമൊന്ന പരിച്ചുടയാ
 പൂമചീശനും ഫലവും തരിച്ചീടുക-
 ന്നന്തരമൊഴുംപാലമെഴുതിച്ചാൻ തഭാ.
 വീരവീരൻ ഹതശ്വാദു മഞ്ഞെല്ലംഗി-
 ച്ചുരംചെതിത്തുവരുന്നതു കണ്ടുതൻ
 പാരമാന്യമൊന്നുംചെയ്തു നിൽക്ക-
 വൈരീശപന്ത് ചിരിച്ചുവരോന്തിനിതാൻ.
 നില്ല നില്ല നില്ല മോശാൻ നെരിയ്ക്കു നീ
 മല്ലിഴിമിഴിയിടയാട്ടു നിശ്വാസം താൻ
 വില്ലാളിയാം തിനക്കുൻ വീർപ്പിനിനിഹ
 തെല്ലൊന്ന കാളിത്തരുന്നണ്ടു തിണ്ണയം.
 താവണനെപ്പൊലെതല്ലിവരെന്നതും
 കേവലം ലോകക്കുരിയിപ്പയശ്വതാൻ
 തിൻതെ തിന്മകളെങ്ങൊക്കെയും
 കിഷ്കണം താനിങ്ങൊക്കെ വന്നീടുവൻ.
 എന്തുകൊണ്ടു മരസ്സീനും ചെല്ലുകൊ

ബൃഹത്താതമാ പരജ്ഞാൻ ഐശ്വര്യായകൻ
 ഐശ്വര്യം യീ ജീവതോഭോഭാൻ തുഭജന്ന
 ഭംഗിയില്ലിങ്ങാതിൻ വീരൻ ചെറുദേവ.
 ഭംഗ്യതത്ത്വം കണ്ടുകിട്ടിയ ശത്രുവെ-
 ന്നീക്കാതെ വിദ്യച്ചീട്ടുമോ ബുദ്ധിമാൻ
 കാണിപോവു. ടിപ്പുവിന്നിടേ നൽകിട്ടും
 ജ്ഞാനശൂന്യൻ കാവുത്താൻ ധനിക്കു യീ.
 ഏറെപ്പറയുന്നതെന്തിനിപ്പോൾ ഭവാൻ
 വീരനെന്നാൽ പൊതുതീർക്കു സംബ്രതം
 ചോക്തൃയത്തിരുമുള്ളൊരു ജീതിയി-
 ന്നേകലോഭംകൊണ്ടു തീർക്കുവേണ്ടതാൻ.
 ഇത്ഥംപാഞ്ഞു ചക്രീകൃതചപരായ്
 പൃഥ്വിപതീന്ദ്രൻ തട്ടത്തുനിൽക്കും വിധേയ.
 ഭൃഷ്ഠൻ വീരവാഞ്ചിതനെന്നാൽ ഫലിപ്പിച്ചു-
 ന്നല്ലെവ തോന്നെന്തെങ്കിലും ദൈവേശപരൻ
 ജന്തുക്കളെക്കൊന്നു കോർത്തുവെച്ചിട്ടുള്ള
 കന്തങ്ങളിലൊന്നെത്തുടങ്ങിയിരിക്കാൻ
 അസ്പരമെന്നതു വഴുതിച്ചായതുഴിവാൻ
 മർദ്ദശരണമുതൽക്കു കോപവും.
 ചോരകുറ്റകാരകോപത്താലതെങ്ങനും
 പാടിടരുമല്ലാം മുക്കിയാൻ ഭാവവൻ
 ക്രൂരനും ദൈവേശായനാരുമെപ്പോഴേ
 മരിക്കട്ടു ശത്രുബലത്തോടെതിങ്ങിയിരിക്കാൻ.
 ഒറ്റൊരുതരക്കാരെ ഒന്നാടു കൂടാത്തതാം

തദ്വായുധമൊഴിച്ചുനൃശസ്ത്രങ്ങളും
 യുദ്ധവൈദ്യശ്ചൈവം സൈന്യനാഥഃ
 സത്പരമൈതി ദൈവേന്ദ്രവാര്യം തദാ.
 ശ്രാവ്യമസാഹവം ചിഹ്നീഭവി.
 ചാഹവശംഖഃ മുക്തി സൗമിത്രിയും
 കണായിതു ചുറുചുറ്റും നരവീര-
 സേനകളും പൂർവ്വമായ് നില്ക്കും
 പിന്നെയും നേരമുണ്ടായ സംഗതം

129

മനഃ ചുരുപ്പി നിറവതല്ലു മേ.
 മനവസേനതൻ സിംഹനാദങ്ങളും
 മനവശ്ചൈവം ചാഹവാര്യം
 മനവേന്ദ്രൻ തന്റെ നാണാഹിംശായും
 വാഹവർത്തനത്തോൽമുതലായും
 മല്ലങ്ങൾപോകുമൊളിപ്പോലും
 വല്ലാതെ മേന്മയ്ക്കു മുക്തി ദിഗന്തം
 യുദ്ധമേവം മഹാഭീഷണമായ് കണ-
 മാത്രം കഴിഞ്ഞാൽ നേരയിവണ്ടു
 നോക്കുന്ന ദിക്കിവെല്ലാം ദൈവായാധി
 ശത്രുക്കളെക്കാണുമാറായ് മവിച്ചുതേ
 ഉദിക്കുകസേനാം സ്ഥിതി ദൈവായാ
 ദൈവേന്ദ്രനേക്കു സൗമിത്രി ചെല്ലംവിതയ
 നേർത്തു നിന്നുപരെയും മഹാഭീ-
 ശ്ചൈവം ചാഹവാര്യം ശവദോഷം
 മിത്രമേവം തമോവൃതം മഹാഭീ-

140

മറ്റേതർ സൈന്യത്തെ യോദ്ധാവേ വെണമെൻ
ശത്രുക്കളെത്തന്നെ കണ്ട യോദ്ധാ
രാജാജനൻ ക്രോധമുർച്ചിതനാസ്തരം
മാതൃപിപാസകളെപ്പോലെ നേരിട്ടു
മന്ത്രകരൈശ്വശപരമാർ പൊരുതെന്നേ
വ്യത്യാസമറിവും കാണാതെ മധ്യസ്ഥ-
വൃത്രം ജയമെടുപ്പിച്ചു നോക്കി നിന്നതേ.
കൈര്യന്ദ്രശസ്ത്രഭാവങ്ങൾ ശത്രുക്കൾ
ശത്രുക്കൾ ശസ്ത്രഭാവങ്ങൾ കൈര്യന്ദ്രനും
ജീവം മുറിച്ചുണർപ്പായമാക്കി ഭീവ
പുഷ്പവർഷത്തിൽ കൈര്യൻ വീരംജീ ചിരം.
ശത്രുക്കൾവീര്യം വെറുത്തുകൊണ്ടതഥ
ശക്തിമാനും വലന്നൻ മഹാഭാരതന്നൻ
മൃത്യുരണ്ഡാഭമാം കന്തൈടുത്തൊത്ത
മന്ത്രന്ദ്രഭാവത്തിലാഞ്ഞിരിച്ചാനന്ദനും.
അത്യഗ്രമാകുമതാധനത്താൽ ജ്ഞാനം
സുസ്താംഗനായിബുദ്ധിച്ചാൻ തരശ്ചരൻ
അല്ലനേരം കൊണ്ടു വീണ്ടും പെരിച്ചിട്ടു
കല്ലാൻ കരകൾ ഗരിയുതേ ജനൈസ്സം ൭൦. 160
മണ്ണിൻ ജീവലോകത്തിനഞ്ചാം ഗതി-
യിജ്ഞാനം കണ്ടുകൊൾകെന്നുചുണ്ടന്നും
പുഥപീലനീന്ദനനും താനോമാവമാ-
മസ്ത്രം ഗ്രഹിച്ചതു കയ്യിലിട്ടാളിനാൻ.
കത്തി പെരികൾക്കൊക്കെത്തന്നെ

പത്തുദിക്കും നിറഞ്ഞുൽഗമിച്ചു തര
സന്ധിയാലങ്ങളും സന്ദൃശങ്ങളും
പെട്ടെന്നു ചേരിച്ചു സംഗ്രമിച്ചു ഭൂതം.
വില്ലാളി വീരനാം ശത്രുഘ്നനും തിരു
വില്ലാളു തന്മെഷവിയോളം വലിച്ചുതൻ
മുഗ്ദ്ധതയെടുത്തൊന്നും വലഞ്ഞതൻ
വശസ്സു നോക്കിയുക്കൊടു വിളിയിയാൻ.
ചോരനാം നാരായണാസ്ത്രമേറാതെ
പാദം കുറുക്കിനൽപോലെ ജാലിച്ചുതൊ
പാരിച്ചു മാരമു കീറിപ്പിളർത്ത
നാരായണനാദം കിഴിച്ചിതു സന്ധി.
വശമേറാതി വീണീറ്റുനട്ടുപോലെ
നിർജീവനായസുതൻ പതിക്കും വിനയ
പ്രഥമിക്കുളവായ കമ്പമോങ്ങിയിച്ചു
സന്ധിനാളൽകമ്പമെല്ലാമെഴിഞ്ഞുതേ.
സന്ധിപവമാമേകശ്വാണത്തിനാൽ
മുൻതെക്കെത്തുമെക്കൊന്ന ശത്രുഘ്നനും
ഇന്ദ്രാകിടവെരികൽ ശൂൺതസ്തിനുകാൻ
വന്ദു കൃതാർത്ഥകരനും തസ്തിയിടയാൻ.
നാരായണനൊടുമുഗ്ദ്ധനും കൈശ്വരനും
യാവിതം കൊണ്ടു കരണാരമനും
കുലവിക്രമം ചക്രമേന്തിയിനാൽ മേൽക്കുമേൽ
മുഖനും ത്രുപനത്രനായാൻ മൂലം.
പാവനമാരും മുനിശ്രവാണിയെ-

യാദവോളവുമെന്തെന്തൊന്നിപ്പിരിയാർ.
ദേവകളും വരദമാനോന്ത നൽകിയാ-
രേവനെയും നമിച്ചാൻ തമുതാമരനും.

192

ഭാഗവതം.

ചിത്രം പരം മിഹിത്താസ്ഥാർക്കളത്തിലെഴു-
തെന്താൽക്കരഞ്ഞെയതുകാലം, കന്തിനകളാലേ,
തന്ത്രിനികൾക്കേലേ, പരിചിന്താഴ് തെച്ചു തമു-
വരെയിനമെലിയിഗതി സന്താനറിയിക്കുവതുകാലം.
തന്താഴ് പൂണ്ണ പരദമാഗ്രഹതാപനിയ.
വിദ്യയ്ക്കു ശാന്ത കലർന്നു, തന്തി മുതകർന്നു,
പവനനിടത്തുകൾ, തന്തി ച പരയാതിയിൽ
മുഴുകവതിയാളിവസപതിയ്ക്കുകിടയൊഴു മുതകർന്നു.
കവ്യുണ്ണവംതിനിയി ചൊല്ലാൻ ഉപതിയു-
തെല്ലാക്കെയും പുനതയ്ക്കു, കവ്യത്തയൊഴിച്ചു,
കലമിടയ്ക്കിച്ചു, പരകളൊഴുതൊത്തു നിന്തി-
മഹിതമെന്തിയുതെന്തൊന്നൊന്നൊന്നി ഗമിച്ചു.
പിന്തെ ക്രമത്തിലതിയന്തും പരം യമന-
തന്നതികേ യെത ചമച്ചു, ഗുണഗണമണച്ചു,
പുകളതിൽ വാച്ചു, സുന്തഗതസാമ്രതമെഴു-
തെലിഖരിച്ചിതും തെളുകലവരദിവസ്തതി വസിച്ചു.

208

പത്തു രൂപ നെ.

[illegible]

രാജവംശവർത്തിനാൽ തമ്പുരാക്കന്മാരെ-
 ലോഹിതങ്ങളും കലാപാലങ്ങൾതന്നെ പ്രയോജന-
 നേമാനന്ദം വിളക്കിപ്പറപ്പുതരുന്നതെ-
 യെകാണെ പാട്ടുപാട്ടു കണ്ണിൽ വാഴ്ത്താം ചിതം.
 ഉണ്ണികർക്കുമെ ഒഴിയുവാൻ തുടങ്ങിതു
 നിന്നിരിക്കെത്തൊഴുതുകൾക്കുവേണ്ടിയൊരുക്കിയൊ-
 കരകൾ മുമ്പെക്കുതന്നിട്ടുപറപ്പാഴും
 സുതപാലത്തിലിരിക്കുന്നിടമാറാത്തതേ.
 ഇങ്ങിനെ ക്രമമവർ വളർത്തുകാല-
 കളായാലയിൽ രണ്ടാളികൾ മുവർക്കേ-
 തക്കതെ പതിമാരിലുണ്ടായിരുന്നിതു പാരം.
 മംഗലസംഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നതായാൽ,
 മാണസിക പെറ്റ മക്കൾ തമ്മിൽ പുഷ്പമന-
 മുഞ്ചിതമെങ്കിൽ ചന്ദ്രകലയുടേതാണെന്നും
 അങ്ങനെയൊക്കെപ്പറഞ്ഞുപോയി സുഖമുറവു-
 ശതൃക്കളായിരുന്നിരിക്കുന്നിതു നാമങ്ങളാൽ.
 കാമരായണനുള്ളിവെട്ടയും പ്രിയതമ-
 മോദനപ്പെരുത്തലുമവനും ക്രമത്താലേ
 സീമയില്ലാത്ത ഹൃദയമെങ്കിലൊക്കെയാണു
 കോമളാകാരം ദൈവൻ വളർത്തുന്നിടത്താൽ.

41

സാഗ്നാതാഖകാരണാഞ്ച യാത്രീനം
 തന്നതേ കരത്തിലും സ്വീതന്തർഗ്ഗേതാംബുജേ
 കണ്ണീരേണുമാവിമഞ്ചിക്കതവഞ്ചിഞ്ച യി-
 കന്ത്യമാർകരത്തിലും പെരുമാറിക്കാവർ.
 യാത്രാമോദായുജ്ജ്വൽ പാദീദം ഗാനങ്ങളു-
 മാശ്രമദേശത്തേഴും പക്ഷികർഗാനങ്ങളും
 ഉരുംതരം കളർക്കമാനത്രയും കൊഞ്ചിക്കൊഞ്ചി-
 യൊളൊളത്തുകരിച്ചുണ്ണികർ പാദീകിനാർ
 ചിത്രമാം സൗന്ദര്യകരേണ സമീവാത്മഭരണാതു-
 മാശ്രമാന്തികേ ഉഗ്രപാതങ്ങളൊരുമിച്ചും
 സ്തിംഭധൂസരങ്ങളും മുകിമുകിമുകിതേ-
 സ്സുതപരം മാടി ക്രീഡിച്ചുവർ യഥാമതിരും.
 ഇത്തരം ശീശുപ്രായം കുഴിഞ്ഞൊരാകയാറെ-
 യുത്തമന്മാരാം പ്രാചേതസനം വസിഷ്ഠനും
 സൽകാലങ്ങളിലുപന ചുമ വിസ്മിത്തമാം
 വിദ്യാസാഗരം തരിപ്പിച്ചിതു യനം വിനാ.
 ശത്രുസ്രവിദ്യാഭിതിൽ കശമന്മാരയ്ക്കീന്ന്
 മിത്രശോഭനകമാരന്മാരിൽ ഭിന്നമോദം
 ഛത്രമേജസ്സ മേന്മയ്ക്ക് വർദ്ധിച്ചു തദ്വപഞ്ച-
 ഉത്സാഹം മീകകാന്തോജ പദ്ധയ് വേദിച്ചതേ
 കല്പത മേതം വൃത്തങ്ങളും പോലെയും പര-
 മ്ബ്രഹ്മാദേവം കളർക്കം പോലെയും തദാ
 ഹൃദ്യമാം കൈരളമാവം പൂർണ്ണമാവശേഛ-
 മ്ബ്രസിച്ചിതു പുരത്തിങ്കലും വനത്തിലും

ശുദ്ധമം ശീലംകൊണ്ടുശുദ്ധനാകാംകൊണ്ടു-
 മുത്തമിഷ്ടതയുള്ളതിങ്കലെ നിത്യംകൊണ്ടും
 സന്തോഷവനയാകികൊണ്ടുമുത്തനകൾ
 പുത്രന്മാർ മാത്രമിത്തമാപകൊട്ടാററിടീനാൻ
 മാനവശൃന്മാർ പാലുകുത്തിവെക്കുന്ന പുണ്യ-
 കാണനവാനും രാമൻ യൗവനപ്രായത്തിലും
 രാമപുത്രന്മാർ ബാഹ്യത്തിലുമാചരിപ്പൂ
 നീമുഖിപ്പുണായ് വിവിധയെന്നാത്തു പാശ്ചാത്യം
 ഇതിനെ പാശ്ചാത്യമെന്നൊരു പാശ്ചാത്യനി
 പുറവൻ ചെന്നാൻ തമസ്യാനന്ദീശ്വരനിമേ
 അന്നേരം നാനാദൈവസംസാരസന്ദേഹവിത-
 മനദീപവും കണ്ടു കൈതൃകം പൂണാൻ തുലാം. 81
 സന്തോഷമേതും വരാത്തതു സഞ്ജനങ്ങൾ
 നന്ദനംഗംഗംഗംഗംഗംഗംഗംഗംഗംഗംഗംഗംഗംഗം
 അന്നേരമേതും തിരക്കും തീരകാനനതവും
 സന്തുഷ്ടാവാഴും വിഹഗങ്ങൾക്കു വിമാസവും
 പിന്നെയും നോക്കി നോക്കി നന്ദിച്ചുകൊണ്ടുമുനി-
 വൃന്ദനായകനെയു നിൽക്കുമല്ലരാനരേ
 കന്ദുക്രീഡചെയ്തു കമിടും ക്രൈസ്തവമേളി-
 ലൊന്നിനെയാണുവേദൻ വന്നൊരു വീർത്തീടിനാൻ.
 ചോരയിൽ മുങ്ങിയെറ്റും പ്രാണവേദനകൊണ്ടു
 പാരമായ് ചിറകുകളിട്ടിപ്പുരുങ്ങുമോ
 പാകതിപ്പുഴയ്ക്കും തന്പതിയെക്കണ്ടാക്രൈസ്തവി
 നീറ്റുന്ന ശോകാൽ കരഞ്ഞാളുതിടിനസപരം.

കഷ്ടമാവരാകിയെ പ്രിയനാം പരിയിൽനി-
ന്നതരം വേർപെടുത്താനെന്നങ്ങും മറ്റാവുമെൻ,
ഉത്തമൻ മുനീന്ദ്രൻ തത്ത്വമിതി കണ്ടതര-
മന്ത്രരകാരുണ്യത്താൽ ഹൃദയം ദ്രവിച്ചുപോയ്
ദുഃഖരൂപമായും ക്രോധബുദ്ധിയെത്തുടങ്ങിയവ-
മുൾക്കൊണ്ടുവോളം നോക്കി നിന്മമു മുനീശ്വരൻ
എത്രയുമെന്തിനെത്തന്നാക്കിത്താളമെന്-
പ്പാങ്ങിതു തരം പുറപ്പെട്ടിതിട്ടുപോകുകയും.

100

മരണമെന്നും ക്രോധമിഹയും മന്നിലെന്നിതേ
വഴിക്കുമെ ചിത നീവിളിയില്ല നിന്മമേ നീ.

ശ്ലോകശൃംഗാരവുമെറിയാതെത്താൻ ചൊന്ന
ശോകബാഹ്യം വീണ്ടുമൊത്തൊത്തക്കവിശ്വരൻ
താഴെവരാത്തുത്തമതരം വൃത്തബദ്ധം-
മാകിയസന്ദർഭമായ് നിർമ്മിപ്പാതറച്ചതേ.
യന്ത്രനാം പ്രാദേശസൻ കവികർത്താളൻ മുനി
പുണ്യനാം തമസയിൽ സ്നാനം ചെയ്തതരം
പണ്ണശാലയിൽ ചെന്നു ഗുഹമാർഗ്ഗമെൻ രാമ-
ന്നവവൃത്തം ദിവ്യചക്ഷുഷാ പാർത്തിതിനാൻ.
എത്രയും നിമുഴയോം വിചാരംപോലും മുനി-
സതമെൻ യോഗദൃഷ്ട്യാ കണ്ടതിസമ്മുഷ്ടനായ്
ഉത്തമമാത്തരം സാമയത്തമമാദികാപ്ര-
തിസ്തവം കവിമാർഗ്ഗമെൻ തീർത്താതമൊ,
ഉന്നതമെന്തെൻ ശ്രീകൃഷ്ണനെന്നുവിവരൻ
പിന്നെത്തൻ ശ്രീകൃഷ്ണനെന്നുവിവരൻ

കിന്തരസ്തപരയാതാം ജാതകീസുതയാരെ
 നന്ദിച്ചു പരിപിച്ചു നിർവൃതി തേളിടിയാൻ.
 മനമെടുത്തായോരു വൃത്തമെടുത്തേയും
 പിന്നെയും കാണുംമുളിവാക്കുമൊരുവൃത്തമും
 തന്നെൻ ചൊല്ലിത്തേളനേരമൊന്നുകിടന്നും
 തന്നെമ്മിൽ മാറിനല്ലമാശ്വാസം ഭവിച്ചുതേ,
 ഗായചാതുര്യമേറും മൈഥിമിന്നനയന്മാർ
 വീണാതാകുംപോവതിമധുരസ്തപരതൊഴും
 മാനസം വലിച്ചീടും വിധമെടുതിവാദി-
 ശാനനവാസിക്ടർക്കു കൈതുകമേകീ തുലോം.
 മാരോരോ മുനീന്ദ്രന്മാർ വന്നെടു വാച്ചീകിതൻ
 ചാക്കുവൃത്തമെ ശ്രവിച്ചുനറവും തുഷാരമനാ
 വീരാം കശവവന്മാരെയും പ്രശംസിച്ചു
 ചേരുന്ന വരമെടുമാവോളം നൽകീടിനാൻ.
 ഉത്തമം നാമായണം വാച്ചീകി നിർമ്മിച്ചതും
 സ്തിരുകുണ്ഡലാരജ മധുരം ചൊല്ലുന്നതും
 അമ്മുതമറത്തുണ്ണിതാമതാം ദൈവൻ സീതാ-
 പുത്രനെക്കൊണ്ടുപോയാമതാനന്മാരും തിരുമയ്യേ.
 താഗഗന്ധവുമ്പ്രസവിതകായിസ്സാക്ഷാൽ
 താകേശസന്ദർശനം വാഞ്ചനസമസ്തതിൽ
 ശാഗവിഷ്ണു മൃത്തിയോടുമുല്പതവയത്തൊഴും
 രാഘവചരിതത്തെപ്പാടിനാൻ കരാതം.
 ഗായത്തിൻ മാധുര്യവും തദ്ദൃപസൗന്ദര്യവും
 മാമുനിക്കുള്ള വാഗ്വിവാസത്തിൻ മഹത്വവും

123

140

രാമാദിഗുണങ്ങളുമാസപദിച്ചുഹോ പര-
 മാനന്ദനിഷ്ഠനായ് തരീനിതസ്സഭാനഖം.
 ദേവനാം വരണരമേരവും പ്രസാദിച്ചു
 ദേവദന്താപ്യമാഭയാരതമരംഖംതഥാ ,
 സായകമൊട്ടങ്ങാതുളുവനാഴിയും രവ്യ-
 നായകപുത്രന്മാർ സാരം നൽകീടിനാൻ.
 വന്ദ്യനാം വരണൻതന്നാക്കെയ കമാരന്മാ-
 രൊന്നുണ്ടു നാർത്തകു പാർത്തിതു യഥാസുഖം.
 പിന്നെയുൽപ്പല്ലനേത്രനീവരത്തോടുംനാഗ-
 കന്യമാർ തൂകും മലരേരവർ പോന്നാർ മുദാ.
 തുംബോധിനാഥൻ കൊട്ടത്തോള സമാനമെല്ലാം
 തൻപദമെ വെച്ചു കമ്പിളീമുദക്കുമാരനെ
 വസന്തം ദേവപ്രസാദങ്ങൾ കണ്ഠാർക്കെന്നോതി-
 സ്സമ്പ്രീതാ ചിതം മുഹൂർത്തകന്നാവാചാതുരം,
 അക്കാലം മധുരധിനാഥനാം ശത്രുഘ്ന-
 മഗ്രജൻതന്നെക്കാണമാനേരവമുൽകണ്ഠയാ
 വിദ്യാസമ്പന്നരായ് തൻസവിധേ വാഴും നിജ-
 പുത്രനെ സ്വപരാജ്യത്തിൻഭാരമേല്പിച്ചുദൻ
 സൈന്യങ്ങളോടും പുറപ്പെട്ടഥ വാല്മീകീതൻ
 പണ്ണശാലോപാന്തത്തിലെത്തിനാൻ സന്ധ്യാഗമേ. 160
 ധന്വന്താം മുനീന്ദ്രനും ചവണാനുകൻതന്നെ
 നന്ദിച്ചാദരാൽ സൽകരിച്ചിതു വഴിപോലെ.
 യാമിനീകാലത്തോളപണ്ണശാലയിലങ്ങു
 രാമനാം മഹാശാവിൻ ചരിതം മനോഹരം

കോമളധനീയോടും അഗമകമനമേന്തി
 തുളയിൽ പാടുന്നതു കേൾക്കാതിരുന്തത്.
 വാത്സല്യമാം ശീതരാത്രിയിൽ മഞ്ഞുംപൊഴി-
 ചേർന്നുമേ ചരിക്കാത്ത പാദപാദം പോലെ
 മേടിനീനാമസൈന്യമാകവേ കയ്യും മൂപ്പി
 മോഹശ്രമേയേൽ തൂകി നില്ക്കും നിന്നാൽ തഭാ.
 ബുദ്ധിമാന്ദാരിഖഗ്രസംനാം ശത്രുപുന-
 മന്ത്രന്തഭീഷം വീണ്ടും നിശ്ചയിച്ചതക്ഷണം
 ഏതുമുറയും മുഖ കഴിഞ്ഞീടേ വൃത്താനന്തം.
 ഉത്രയമപ്പോൾ നടക്കും വിധം കേളീടിനാൽ.
 ഏതവോ കേളതിപ്പോളേതു ഭിന്നിപ്പ പാതാൽ
 ധന്ത നാമെല്ലാം സ്വപ്നം കണ്ടിതെന്നായിട്ടുമോ
 ഏതൊക്കെയും മേവമോർത്തഥ പരസ്പരം
 ചിന്തിക്കും സേനാധിപരോടു ചൊല്ലിയാൻ ഗുപതും.
 ഭിവ്യാം യോഗീന്ദ്രന്മാർ വന്ദിക്കും ദേശങ്ങളി-
 ലീവിധമോരോ മഹാശക്തിക്കുളളണകമേ
 180
 അവകൈരളുകാലതിൻ അത്ഥമാരായുന്നതു
 കേവലമയ്യക്കുമെന്നോർത്തു നാമടങ്ങണം.
 ഇമ്മിമസ്സൈന്യങ്ങളെയെങ്കിലു പ്രഭാതത്തി-
 ലുത്താനം ചെയ്തു മുനിതൻപടം വന്ദിച്ചുടൻ
 യാത്രയുമറിയിച്ചു പുറപ്പെട്ടിതു ദേശം-
 മാത്രംകൊണ്ടവൻ മൊസ്സക്കു താൻ തങ്ങീ ചിരം.
 ഉന്നിമശോഭനേടും സ്വന്തനുമേറിപ്പട-
 യൊന്നിച്ചു ശീലവും പോകുന്നവുമവനവോ

പുണ്യാശ്രമേ താൻ വാഴുംപോലെയും രാമായണ-
വണ്ണങ്ങളെത്താൻ കേൾക്കുമ്പോലെയും തോന്നിതുപോം.

ഒന്നുകൂടും

ഏവം ഗമിക്കുമവനാവോളവും ഏതയ-
താവാൽ മുനിസന്തവണങ്ങി, കരുതുകുമിണങ്ങി,
മനസ്സിയതൊത്തുങ്ങി, പരകരുണകലതൃപ്തി-
തിലകരുടെ വരമഹിമ തരിക ശുഭമെന്നുതന്നെങ്ങി.
രാജൽപതാകനിരയാകും കദാംഗുലിക-
ളാകമ്പനത്താഴുമുയന്നും, പദഹരവരാനും,
പരമകലൈ നിന്നും, രാപരെയാഴ് വിളിക്കുമൊരു-
വഴിവിഖ്യാത കണ്ണ നിജകലപുരിയെയതിരുചികലനും.
ചാരത്തണഞ്ഞു പരിവാരത്തൊട്ടും ചരണ-
ചാരണെ മെല്ലവെ നടന്നു, പൂകൃതികൾ നിരന്നു,
സചിവരിടചേർന്നു, ചവണരിപുരേവനിതി
പുരനെ നരവണ പുരജനമിഴികളും ബന്ധ വിടർന്നു.
പിന്നെസ്സമൃത്തനവസ്ത്രൻ ധനൈകപതി-
തന്മന്ദിരത്തിനകമാണു, സഹജമഥ കണ്ണു,
തന്മ കളർമകൊണ്ടു, മുനികൃതികഥാപുരുഷ-
മഹിമപദകലമവനത്തേതെന്നോ ശിരസിപ്പൂണ്ടു.

200

പത്താംസ്കന്ദം കഴിഞ്ഞു.

